

ЗАКОН за българските лични документи (Загл. изм. - ДВ, бр. 82 от 16.10.2009 г.)

Обн. - ДВ, бр. 93 от 11.08.1998 г.; в сила от 01.04.1999 г.; изм. и доп., бр. 53 от 11.06.1999 г.; в сила от 01.08.1999 г.; изм., бр. 67 от 27.07.1999 г.; изм., бр. 70 от 06.08.1999 г.; в сила от 01.01.2000 г.; изм., бр. 113 от 28.12.1999 г.; изм. и доп., бр. 108 от 29.12.2000 г.; в сила от 29.12.2000 г.; изм., бр. 42 от 27.04.2001 г.; в сила от 27.04.2001 г.; изм., бр. 45 от 30.04.2002 г.; изм., бр. 54 от 31.05.2002 г.; в сила от 01.12.2002 г.; изм., бр. 29 от 31.03.2003 г.; в сила от 31.03.2003 г.; доп., бр. 63 от 15.07.2003 г.; изм. и доп., бр. 96 от 29.10.2004 г.; изм., бр. 103 от 23.11.2004 г.; в сила от 23.11.2004 г.; изм., бр. 111 от 21.12.2004 г.; доп., бр. 43 от 20.05.2005 г.; в сила от 01.09.2005 г.; изм., бр. 71 от 30.08.2005 г.; в сила от 31.10.2005 г.; изм., бр. 86 от 28.10.2005 г.; в сила от 29.04.2006 г.; изм., бр. 88 от 04.11.2005 г.; изм., бр. 105 от 29.12.2005 г.; в сила от 01.01.2006 г.; изм., бр. 30 от 11.04.2006 г.; в сила от 12.07.2006 г.; изм., бр. 82 от 10.10.2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм. и доп., бр. 29 от 06.04.2007 г.; изм., бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм. и доп., бр. 52 от 29.06.2007 г.; доп., бр. 66 от 25.07.2008 г., в сила от 26.09.2008 г.; изм. и доп., бр. 88 от 10.10.2008 г.; изм., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г.; доп., бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 01.10.2009 г.; изм., бр. 82 от 16.10.2009 г.; доп., бр. 102 от 22.12.2009 г.; изм., бр. 26 от 06.04.2010 г.; изм., бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 01.07.2011 г.; доп. бр. 9 от 28.01.2011 г.; изм., бр. 23 от 22.03.2011 г., в сила от 22.03.2011 г.; изм., бр. 32 от 19.04.2011 г. с РЕШЕНИЕ № 2 от 31.03.2011 г. на КС на РБ по к. д. № 2/2011 г.; изм., бр. 55 от 19.07.2011 г.; изм. и доп., бр. 21 от 13.03.2012 г.; изм., бр. 42 от 05.06.2012 г.; изм. и доп., бр. 75 от 02.10.2012 г.; доп., бр. 23 от 08.03.2013 г., в сила от 01.05.2013 г.; доп., бр. 70 от 09.08.2013 г., в сила от 24.12.2013 г.; изм., бр. 53 от 27.06.2014 г.; изм., бр. 14 от 20.02.2015 г.; изм., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.11.2015 г.; изм., бр. 80 от 16.10.2015 г., в сила от 16.10.2015 г.; доп., бр. 33 от 26.04.2016 г., в сила от 21.05.2016 г.; доп., бр. 81 от 14.10.2016 г., в сила от 14.10.2016 г.; изм., бр. 97 от 06.12.2016 г.; изм. и доп., бр. 101 от 20.12.2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г. с бр. 97 от 05.12.2017 г.; изм. и доп., бр. 85 от 24.10.2017 г.; изм., бр. 97 от 05.12.2017 г.; изм. и доп., бр. 14 от 13.02.2018 г.; изм. и доп., бр. 24 от 16.03.2018 г., в сила от 23.05.2018 г.

Глава първа БЪЛГАРСКИ ЛИЧНИ ДОКУМЕНТИ (Загл. изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.)

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 1. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.; доп., бр. 66 от 2008 г., в сила от 26.09.2008 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Този закон урежда условията и реда за издаване, ползване и съхраняване на българските лични документи.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г.; доп., бр. 111 от 2004 г., изм., бр. 88 от 2005 г., изм. и доп., бр. 52 от 2007 г.л изм., бр. 82 от 2009 г.) Българските лични документи се издават от Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на отбраната съобразно предоставената им компетентност по този закон.

(3) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Отказът за издаване на български лични документи, отнемането им и налагането на други ограничения, свързани с тяхното ползване и съхранение, се уреждат със закон.

(4) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 26.09.2008 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) Издаването на български лични документи може да се извършва и по служебен път в случаите, определени със закон.

(5) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Български лични документи по смисъла на този закон са:

1. документи за самоличност;
2. свидетелство за управление на моторно превозно средство;
3. документи за пребиваване.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Българските лични документи са собственост на държавата.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) (1) Документите за самоличност удостоверяват самоличността, а при необходимост - и гражданството, чрез съдържащите се в тях данни.

(2) Самоличността на българските граждани може да се удостоверява със заместващи документи или с други документи по реда и в случаите, определени със закон.

(3) Свидетелството за управление на моторно превозно средство удостоверява правоспособността за управление на моторно превозно средство, а за български граждани - и самоличността на територията на Република България, чрез съдържащите се в него данни.

(4) Документите за пребиваване удостоверяват само правото на пребиваване на територията на Република България.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г.) (1) Всеки български гражданин има право на документ за самоличност.

(2) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Чужденец, пребиваващ на територията на Република България, има право на документ за самоличност или документ за пребиваване, както и на свидетелство за управление на моторно превозно средство в случаите, определени със закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Гражданите на Европейския съюз (ЕС), гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), гражданите на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, имат право на документ за пребиваване и свидетелство за управление на моторно превозно средство, издавани в Република България по реда и в случаите, определени със закон.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Компетентните органи нямат право да отказват издаването, да отнемат или да задържат български личен документ извън реда и случаите, определени със закон.

Чл. 5. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) За издаване на български лични документи лицата по чл. 4 се явяват пред съответния орган по чл. 1, ал. 2 в случаите и по реда, определени в този закон.

Чл. 6. Гражданите са длъжни при поискване от компетентните длъжностни лица, определени със закон, да удостоверяват своята самоличност.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Гражданите, притежатели на български лични документи, са длъжни да ги пазят от повреждане, унищожаване или загубване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) Гражданин, намерил личен документ, е длъжен да го предаде на органите на Министерството на вътрешните работи.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.; изм., бр. 88 от 2008 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Българските лични документи се съхраняват от:

1. лицата, на чието име са издадени;
2. родителите или настойниците на малолетни лица, за които те отговарят;
3. законните представители на поставените под пълно запрещение лица;
4. длъжностните лица, упълномощени със закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2008 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) При изгубване, кражба, повреждане или унищожаване на български личен документ лицето е длъжно в срок до три дни да декларира това в най-близкото структурно звено на Министерството на вътрешните работи или в дипломатическите или консулските представителства на Република България в чужбина, а в случаите по чл. 39а - в Министерството на отбраната или в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2008 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) В случаите на изгубване, кражба, повреждане или унищожаване на български личен документ лицето в срок до три дни може да подаде декларация относно тези обстоятелства по електронен път по ред, определен с акт на Министерския съвет.

(4) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г., изм., бр. 52 от 2007 г.; предишна ал. 3 - ДВ, бр. 88 от 2008 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) Когато декларацията по ал. 2 се отнася до документ за самоличност на чужденец, получил убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут по Закона за убежището и бежанците, съответната служба на Министерството на вътрешните работи уведомява незабавно Държавната агенция за бежанците или най-близкото ѝ териториално поделение.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.; изм. и доп., бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г.; доп., бр. 52 от 2007 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) (1) При промяна на имената, единния граждански номер (личния номер/личен номер на чужденец), пола, гражданството или при настъпили съществени и трайни изменения на образа лицето е длъжно да подаде заявление за издаване на нови български лични документи в срок до 30 дни.

(2) В срока по ал. 1 при промяна на постоянния адрес лицето е длъжно да подаде заявление за издаване на нова лична карта, разрешение за пребиваване по чл. 59, ал. 2, т. 2 и 4, карта на бежанец, карта на чужденец, получил убежище, и карта на чужденец с хуманитарен статут. При промяна на постоянния адрес от едно населено място в друго населено място в срок до 30 дни от издаване на новия документ лицето е длъжно да подаде заявление за издаване на ново свидетелство за управление на моторно превозно средство.

(3) (Нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) В срока по ал. 1 при смяна на работодател лицето е длъжно да подаде заявление за издаване на ново разрешение по чл. 59, ал. 2, т. 7 и 7б. Новото разрешение се издава за срок до изтичане на срока на валидност на предишното.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) При издаване на нов български личен документ предишният от същия вид се връща на органа, който го е издал.

Чл. 10. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) (Предишен текст на чл. 10, изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Българските лични документи се предават на органа, който ги е издал, при:

1. смърт на притежателя;

2. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) загубване на българско гражданство с изключение на свидетелството за управление на моторно превозно средство;

3. установяване, че документът е нередовен;

4. отпадане на основанието за тяхното издаване или ползване.

5. (нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) изтичане на тяхната валидност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Върнатите български лични документи подлежат на унищожаване. Условието и редът за унищожаването им се уреждат с инструкция на съответния орган по чл. 1, ал. 2.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Никой няма право да дава или приема в залог, както и да използва или преотстъпва български личен документ на друго лице.

Чл. 12. (1) Българските граждани, притежаващи документи за самоличност, издадени от друга държава, са задължени в срок до 60 дни от придобиването им да уведомят писмено компетентните български органи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.) Българските граждани, притежаващи и документи за самоличност, издадени от органите на друга държава, в отношенията си с българските държавни институции са задължени да удостоверяват самоличността си с български документи за самоличност.

Раздел II

Видове български лични документи

(Загл. изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.)

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) На българските граждани се издават следните документи за самоличност:

1. лична карта;

2. (Доп. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.; доп., бр. 29 от 2003 г., в сила от 02.10.2003 г.; изм. и доп., бр. 111 от 2004 г.) паспорт, дипломатически паспорт, служебен паспорт, моряшки паспорт, военна карта за самоличност;

3. свидетелство за управление на моторно превозно средство.

(2) На българските граждани се издават и следните документи за самоличност, заместващи паспорта:

1. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.) временен паспорт;

2. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) служебен открит лист за преминаване на границата;

3. временен паспорт за окончателно напускане на Република България.

(3) (Нова - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.) Удостоверяването на самоличността на българските граждани може да става с всеки от документите по ал. 1 и 2.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2007 г., бр. 52 от 2007 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 21 от 2012 г.; изм., бр. 97 от 2016 г.; доп., бр. 14 от 2018 г.; изм., бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) (1) На пребиваващите в Република България чужденци се издават следните документи за самоличност:

1. карта на бежанец;

2. карта на чужденец, получил убежище;

3. карта на чужденец с хуманитарен статут;

4. временна карта на чужденец;

5. удостоверение за пътуване зад граница на бежанец;

6. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище;

7. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут;

8. удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство;

9. временно удостоверение за напускане на Република България;

10. удостоверение за завръщане в Република България на чужденец.

(2) На пребиваващите в Република България чужденци, които са получили разрешение за пребиваване по Закона за чужденците в Република България, се издават документи за пребиваване - разрешение за пребиваване, съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1030/2002".

(3) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2012 г.; изм., бр. 97 от 2016 г.; изм., бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) На продължително или постоянно пребиваващите в Република България чужденци - членове на семействата на граждани на ЕС, на граждани на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на ЕС, Европейското икономическо пространство и на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС са упражнили правото си на свободно придвижване при условията и по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз, които не са български граждани, и членовете на техните семейства, се издават документи за пребиваване - „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) На гражданите на ЕС, които не са български граждани, на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, и на гражданите на Конфедерация Швейцария, които са упражнили правото си на свободно придвижване съгласно българското законодателство и обвързващите норми на правото на Европейския съюз, се издава удостоверение за пребиваване на гражданин на ЕС при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) На акредитираните в Република България служители в дипломатическите и консулските представителства на други държави или в представителства на международни организации Министерството на външните работи издава карта по чл. 59, ал. 5 при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет; картата удостоверява техните привилегии и имунитети съгласно международното право, а при необходимост я представят при влизане и пребиваване на територията на Република България.

(6) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) На военнослужещите и членовете на цивилния компонент на структура на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), разположена в Република България, както и на техните зависими лица, се издава карта на служител в структура на НАТО или на зависимо лице.

Чл. 15. (Отм. - ДВ, бр. 29 от 2007 г.).

Раздел III

Данни в българските лични документи

(Загл. изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.)

Чл. 16. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г., доп., бр. 52 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 97 от 2016 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; изм., бр. 14 от 2018 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Българските лични документи съдържат следните задължителни лични данни:

1. имена;
2. дата на раждане;
3. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) единен граждански номер (личен номер или личен номер за чужденец);
4. пол;
5. гражданство.

(2) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г., доп., бр. 52 от 2007 г.; доп., бр. 82 от 2009 г.) В паспорта, служебния, дипломатическия и моряшкия паспорт,

удостоверението за пътуване зад граница на бежанец, удостоверението за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище удостоверението за пътуване зад граница на лице без гражданство и удостоверението за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут, военната карта за самоличност, разрешението за пребиваване по чл. 59, ал. 2, освен данните по чл. 16, ал. 1, се съдържат и биометрични данни на лицето.

(3) (Предишна ал.2, изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) Наименованията на данните в българските лични документи се изписват на български и английски език. При наличие на задължения по силата на международни актове наименованията на данните могат да бъдат изписани и на френски език.

(4) (Нова - ДВ, бр. 67 от 1999 г.; предишна ал.3, изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм., бр. 14 от 2018 г.) Личният номер за чужденец (ЛНЧ) идентифицира еднозначно продължително, постоянно и дългосрочно пребиваващите чужденци в Република България, както и военнослужещите и членовете на цивилния компонент на структура на НАТО, разположена в Република България, и техните зависими лица. Начинът на неговото формиране се определя от Министерския съвет.

(5) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 97 от 2016 г.) Личният номер идентифицира еднозначно гражданите на ЕС, на държавите - страни по Споразумението за ЕИП, или на Конфедерация Швейцария, които не са български граждани и се ползват с правото на свободно придвижване, и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, на държавите - страни по Споразумението за ЕИП, или на Конфедерация Швейцария. Начинът на неговото формиране се определя с акт на Министерския съвет.

(6) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; изм., бр. 14 от 2018 г.) В личната карта освен данните по ал. 1 се съдържат и биометрични данни на лицето в случаите по чл. 18, ал. 7, т. 3.

Чл. 17. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г., с изключение на изискванията за снемане на пръстови отпечатьци, които влизат в сила от 28 юни 2009 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 26 от 2010 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) За издаване на български лични документи лицата подават заявление до компетентните органи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г., с изключение на изискванията за снемане на пръстови отпечатьци, които влизат в сила от 28 юни 2009 г.) Заявлението се подписва лично от лицето в присъствието на упълномощено длъжностно лице, което сменя и биометрични данни в предвидените от закона случаи.

(3) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г., с изключение на изискванията за снемане на пръстови отпечатьци, които влизат в сила от 28 юни 2009 г.) За снемане на биометрични данни, предвидени в този закон, лицето се явява лично.

(4) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Не се снемат биометрични данни - пръстови отпечатьци, на деца до 12-годишна възраст и на лица с физическа невъзможност за снемане на пръстови отпечатьци. Не се снемат биометрични данни - пръстови отпечатьци, на деца до 6-годишна възраст и на лица с физическа невъзможност за снемане на пръстови отпечатьци при подаване на заявления за издаване на документи за пребиваване по чл. 59, ал. 2 и 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Лицето може да не се яви лично за подаване на заявление за издаване на български лични документи, когато:

1. няма промяна на името, единния граждански номер (личния номер или личния номер на чужденец), пола, гражданството или не са настъпили съществени и трайни изменения на образа на лицето, и

2. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2010 г.) са му снети необходимите биометрични данни до 59 месеца от датата на подаване на заявлението;

3. е предвидено в закон.

(6) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Български личен документ се получава лично, а по изключение, когато заявлението е било подадено лично - от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно.

Чл. 18. (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2018 г.) (1) Заявлението за издаване на документи за самоличност на български граждани съдържа следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. единен граждански номер;
6. наличие на друго гражданство;
7. цвят на очите;
8. ръст;
9. постоянен адрес;
10. семейно положение;
11. телефон за връзка.

(2) Заявлението за издаване на документи за пребиваване по чл. 59, ал. 2 и 3 съдържа следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. единен граждански номер (личен номер или личен номер на чужденец);
6. гражданство;
7. променени имена;
8. наличие на друго гражданство;
9. постоянен адрес;
10. настоящ адрес (адрес);
11. образование;
12. семейно положение;
13. телефон за връзка;
14. номер на друг документ за самоличност или разрешение за пребиваване.

(3) Заявленията за издаване на документи за пребиваване по чл. 59, ал. 4 съдържат следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. личен номер;
6. гражданство;
7. променени имена;
8. наличие на друго гражданство;
9. адрес;
10. номер на национален документ за самоличност;
11. образование;
12. семейно положение;
13. телефон за връзка.

(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) Заявленията за издаване на карта по чл. 59, ал. 6 съдържат следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. личен номер/личен номер на чужденец, ако има такъв;
6. гражданство;
7. наличие на друго гражданство;
8. адрес в Република България;
9. номер на национален документ за самоличност;
10. имената на зависимите лица, които пребивават в Република България заедно с лицето;
11. качество (служител в структура на НАТО или зависимо лице).

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) Заявленията за издаване за документи за самоличност на чужденци съдържат следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. единен граждански номер (личен номер или личен номер на чужденец);
6. гражданство;
7. променени имена;
8. наличие на друго гражданство;
9. цвят на очите;
10. ръст;
11. особени белези;
12. постоянен адрес;
13. настоящ адрес (адрес);
14. образование;
15. месторабота;
16. семейно положение;
17. телефон за връзка;
18. номер (номерата) на друг документ за самоличност, ако на лицето е издаван такъв, и на предишния документ за самоличност.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) Заявленията за издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство на чужденци съдържат следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. единен граждански номер (личен номер или личен номер на чужденец);
6. гражданство;
7. постоянен адрес;
8. настоящ адрес (адрес);
9. телефон за връзка;
10. номер (номерата) на друг документ за самоличност или документ за пребиваване, ако на лицето е издаван такъв.

(7) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; предишна ал. 6, бр. 14 от 2018 г.) В заявленията за издаване на лична карта на българските граждани се посочва и:

1. отказ от издаване и записване на удостоверение за електронна идентичност върху електронния носител на информация;

2. искане за издаване и записване върху електронния носител на информация на квалифицирано удостоверение за електронен подпис от избран и посочен от лицето доставчик на удостоверителни услуги;

3. искане за записване върху електронния носител на информация на други данни, включително биометрични данни, съгласно препоръките на Международната организация по гражданско въздухоплаване (ICAO) DOC 9303.

(8) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; предишна ал. 7, бр. 14 от 2018 г.) В заявленията за издаване на паспорт и документи за пребиваване по чл. 59, ал. 2, 3 и 4 се посочва и:

1. искане за издаване и записване на удостоверение за електронна идентичност върху електронния носител на информация;

2. искане за издаване и записване върху електронния носител на информация на квалифицирано удостоверение за електронен подпис от избран и посочен от лицето доставчик на удостоверителни услуги.

Чл. 18а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2008 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 26 от 2010 г.; изм., бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.07.2011 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) (1) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Заявление за издаване на български лични документи може да се подава по електронен път при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2010 г.) на лицето е издаден български личен документ по заявление, подадено лично до 59 месеца преди датата на подаване на заявление за нов документ;

2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.07.2011 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) лицето притежава валидно квалифицирано удостоверение за електронен подпис или валидно удостоверение за електронна идентичност;

3. на лицето са снети необходимите биометричните данни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 01.07.2011 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) При подаване на заявлението по електронен път лицето го подписва с квалифициран електронен подпис. Допуска се подаване на заявление и без подписване с квалифициран електронен подпис, ако лицето се е идентифицирало при подаването по реда на Закона за електронната идентификация.

(3) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Не се допуска подаване на заявление за издаване на български личен документ по електронен път при промяна на името, единния граждански номер (личния номер или личния номер на чужденец), пола, гражданството или при настъпили съществени и трайни изменения на образа на лицето.

(4) Допуска се подаване на заявление за издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство по електронен път в случаите на промяна на името, ако на лицето вече е била издадена лична карта с промененото име.

(5) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Когато заявлението за издаване на български личен документ е подадено по електронен път, документът се получава лично.

Чл. 18б. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Условията и редът за съхранението и унищожаването на заявленията, въз основа на които са издадени български лични документи, се определят с акт на Министерския съвет.

Чл. 18в. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; изм., бр. 85 от 2017 г.; изм., бр. 14 от 2018 г.) Когато заявлението за издаване на лична карта, паспорт и документи за пребиваване по чл. 59, ал. 2, 3 и 4 съдържа искане по чл. 18, ал. 7, т. 2 или по ал. 8, т. 2, квалифицирано удостоверение за електронен подпис се издава от доставчик на удостоверителни услуги при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. В тези случаи редът за взаимодействие с доставчиците на удостоверителни услуги за издаване на квалифицираното удостоверение за електронен подпис се определя с акт на министъра на вътрешните работи.

Чл. 19. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 96 от 2004 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) (Предишен текст на чл. 19 - ДВ, бр. 96 от 2004 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) Имената и месторождението на българските граждани в българските лични документи се изписват на български език и с английска транслитерация по правила, утвърдени с акт на Министерския съвет.

(2) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2004 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) Имената на българските граждани в българските лични документи се изписват в следния ред: фамилно име, собствено име, презиме.

(3) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2004 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) В българските лични документи имената на българските граждани се изписват без съкращения така, както са изписани в представените удостоверителни документи, освен в случаите, когато тяхната дължина превишава предвидената техническа възможност.

Чл. 20. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Българските лични документи са машинночитаеми.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Машинночитаемата зона на българските лични документи съдържа следните данни:

1. вид на документа;
2. органа, издал документа;
3. фамилия и други имена на притежателя на документа;
4. номер на документа;
5. гражданство на притежателя на документа;
6. дата на раждане на притежателя на документа;
7. пол на притежателя на документа;
8. дата на изтичане на валидността на документа;
9. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) единен граждански номер, личен номер или личен номер на чужденец;

10. контролни цифри на данните по горните точки.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Данните в машинночитаемата зона трябва да съответстват на данните във визуалната зона на българския личен документ.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Алинеи 1, 2 и 3 не се прилагат за свидетелството за управление на моторно превозно средство, което съответства на приетия от Европейския съюз унифициран образец на свидетелство за управление на моторно превозно средство и за документите по чл. 14, ал. 5.

(5) Останалите изисквания към форматите и данните в машинночитаемата зона се определят с акт на Министерския съвет.

Чл. 20а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г., доп., бр. 52 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 26 от 2010 г., в сила от 29.03.2010 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; изм., бр. 14 от 2018 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.; доп., бр. 82 от 2009 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) В паспорта, служебния, дипломатическия и моряшкия паспорт, удостоверението за пътуване зад граница на

бежанец, удостоверението за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище, удостоверението за пътуване зад граница на лице без гражданство и удостоверението за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут, военната карта за самоличност и документите за пребиваване по чл. 59, ал. 2, 3 и 4 се съдържа електронен носител на информация.

(2) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 26 от 2010 г., в сила от 29.03.2010 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) Електронният носител на информация по ал. 1 съдържа данните по чл. 20, ал. 2, снимка на лицето и пръстовете му отпечатащи, снети при подаване на заявлението, както и място на раждане, изписано на латиница, и имената на лицето, изписани на кирилица.

(3) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) В документите за пребиваване по чл. 59, ал. 3 се съдържа електронен носител на информация, в който са записани снимка на лицето и данните по чл. 20, ал. 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) В личната карта се съдържа електронен носител на информация, в който се записват:

1. данните по чл. 20, ал. 2 и снимка на лицето, като те не могат да бъдат четени без осигуряване на достъп от негова страна; данните се защитават от Министерството на вътрешните работи с електронен печат по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.);

2. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) удостоверение за електронна идентичност и съответните му криптографски ключове, освен в случаите на отказ по чл. 18, ал. 7, т. 1;

3. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) квалифицирано удостоверение за електронен подпис и съответните му криптографски ключове - в случаите по чл. 18, ал. 7, т. 2;

4. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) други данни, включително биометрични данни, в отделен защитен сегмент на електронния носител съгласно препоръките на Международната организация по гражданско въздухоплаване (ICAO) DOC 9303 - в случаите по чл. 18, ал. 7, т. 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; изм., бр. 14 от 2018 г.) Електронният носител на информация в паспорта и в документите за пребиваване по чл. 59, ал. 2, 3 и 4 съдържа и удостоверение за електронна идентичност и квалифицирано удостоверение за електронен подпис и съответните им криптографски ключове в случаите по чл. 18, ал. 8.

(6) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; предишна ал. 4, изм., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) Изискванията за сигурност и изискванията към форматите и данните, които се съдържат в електронните носители на информация по ал. 1 - 3 и ал. 4, т. 4, се определят с акт на Министерския съвет съгласно препоръките на Международната организация по гражданско въздухоплаване (ICAO) DOC 9303.

(7) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; предишна ал. 5, изм., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) В случаите, когато електронен носител на информация, съдържащ се в документ по ал. 1 или 4, е недостъпен за четене поради увреждане, по искане на лицето се издава нов документ със срока на валидност на повредения документ.

Чл. 21. (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г., изм., бр. 52 от 2007 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.; доп., бр. 97 от 2016 г.) (1) Имената на чужденците в българските лични документи се изписват по ред и брой, както са изписани в

документите за задгранично пътуване, с които са влезли в Република България. Когато чужденците, получили убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут, не притежават такива документи, имената им се изписват по реда, по който те ги посочат в подписана от тях декларация пред компетентния орган. В българските лични документи имената на лицата се изписват без съкращения, така както са изписани в представените удостоверителни документи, освен в случаите, когато тяхната дължина превишава предвидената техническа възможност.

(2) Имената на лицата по ал. 1 в българските лични документи се изписват и с българска транслитерация по правила, утвърдени с акт на Министерския съвет.

(3) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Имената на лицата по ал. 1 в българските лични документи се изписват с българска транслитерация само когато те фигурират на латиница в документа за задгранично пътуване на лицето, с който е влязъл на територията на Република България и е получил пребиваване при условията и по реда на Закона за чужденците в Република България.

Чл. 22. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) За издаването на български лични документи лицата са длъжни да представят снимки, отговарящи на следните изисквания:

1. размер на снимката - 45 мм на 35 мм;
2. изображението на тях лице да е заснето фронтално;
3. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) височината на изображението лице от брадата до върха на главата да е между 31,5 мм и 36 мм.

(2) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.) Когато в пунктовете за приемане на заявления има техническа възможност, цифровото заснемане на лицето се извършва там.

(3) (Предишна ал.2, изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.) Останалите изисквания към снимките по ал. 1 се определят с акт на Министерския съвет.

Глава втора **ЛИЧНА КАРТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ**

Раздел I

Общи положения

Чл. 23. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) (1) (Предишен текст на чл.23, изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) Личната карта на българските граждани е основен идентификационен документ за самоличност, валиден на територията на Република България или на територията на друга държава съгласно международни договори.

(2) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) Всеки български гражданин има право да напуска страната и с лична карта и да се завръща с нея през вътрешните граници на Република България с държавите-членки на Европейския съюз, както и в случаите, предвидени в международни договори.

(3) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) Правото по ал. 2 не подлежи на ограничения, освен ако това е предвидено в закон и има за цел защита на националната сигурност, общественения ред, здравето на гражданите или на правата и свободите на други граждани.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) Личната карта може да служи и като носител на удостоверение за електронна идентичност и квалифицирано удостоверение за електронен подпис.

Чл. 24. Всеки български гражданин може да притежава само една лична карта.

Чл. 25. Контролът по спазването на режима за ползване на личните карти се осъществява от органите на Министерството на вътрешните работи със съдействието на местната администрация.

Раздел II

Данни, съдържащи се в личната карта

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) Личната карта освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържа и данни за:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. ръст;
4. цвят на очите;
5. постоянен адрес;
6. подпис на притежателя;
7. номер на личната карта;
8. дата на издаване;
9. дата на изтичане на валидността;
10. органа на Министерството на вътрешните работи, издал личната карта;
11. (отм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.).

(2) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Заявлението за издаване на лична карта освен данните по чл. 18, ал. 1 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане);
2. съпруг/съпруга (имена, единен граждански номер, личен номер/личен номер на чужденец);
3. законен представител (имена, единен граждански номер, личен номер/личен номер на чужденец, номер на лична карта, дата на издаване, орган, който я е издал);
4. указ на президента на Република България за промяна на гражданството.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2012 г.) (1) Всеки български гражданин е длъжен да посочи избора от него постоянен адрес.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2012 г.)

(3) (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2012 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2012 г.)

Чл. 28. Българските граждани, живеещи предимно в чужбина, са длъжни да посочат в заявлението за издаване на лична карта и адрес на територията на държавата, където пребивават.

Раздел III

Издаване, подмяна и ползване на личните карти на гражданите на Република България

Чл. 29. (1) Всеки български гражданин, който живее на територията на страната, е длъжен в срок до 30 дни след навършване на 14-годишна възраст да поиска издаването на лична карта.

(2) Лицата, възстановили или придобили българско гражданство, са длъжни да поискат издаването на лична карта в срока по ал. 1 след получаване на удостоверение за това.

(3) Българските граждани, навършили 14-годишна възраст и пребиваващи в чужбина, след завръщането си в страната са длъжни в срока по ал. 1 да поискат издаването на лична карта.

Чл. 30. (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) (1) Личните карти на българските граждани са срочни и безсрочни.

(2) Срочни лични карти се издават на лица от 14- до 18-годишна възраст със срок на валидност 4 години и на лица от 18- до 58-годишна възраст със срок на валидност 10 години. На лицата, навършили 58-годишна възраст, се издават безсрочни лични карти.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) В случаите по чл. 23, ал. 4 прекратяването на удостоверение за електронна идентичност и на квалифицираното удостоверение за електронен подпис не се отразява на срока на валидност на личната карта.

Чл. 31. (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) Личните карти се издават и подменят от органите на Министерството на вътрешните работи по постоянния адрес на лицето след представяне на заявление и документи по гражданско състояние, издадени от местната администрация по ред, установен с акт на Министерския съвет.

(2) В случаите, когато личната карта е с изтекъл срок, повредена, унищожена, изгубена или открадната, лицето е длъжно в срок до 30 дни да подаде заявление за издаване на нова лична карта.

(3) По искане на лицето нова лична карта може да се издаде и преди изтичане срока ѝ на валидност.

(4) Личните карти се издават в срок до 30 дни от датата на подаване на заявлението.

(5) Когато заявлението за издаване на лична карта е подадено в консулски или дипломатически представителства в чужбина, срокът за издаване е до 90 дни.

Чл. 31а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) Заявлението за издаване на лична карта се подава лично.

(2) Заявлението за издаване на лична карта на непълнолетни и на поставени под запрещение лица се подава лично и в присъствието на родител, настойник или попечител, който полага подпис в заявлението.

(3) В случаите, при които детето е с неизвестни или починали родители или други законни представители или на което не е назначен попечител, както и в случаите, при които към момента на навършване на 14-годишна възраст родителите или законните представители не са се явили, за да положат подпис в заявлението:

1. заявлението за издаване на лична карта на непълнолетни, настанени за отглеждане в специализирани институции, се подава лично и в присъствието на директора на специализираната институция, в която детето е настанено по съответния ред, който полага подпис в заявлението;

2. заявлението за издаване на лична карта на непълнолетни, настанени със съдебно решение за отглеждане в приемно семейство, се подава лично и в присъствието на приемния родител, който полага подпис в заявлението;

3. заявлението за издаване на лична карта на непълнолетни, настанени със съдебно решение за отглеждане в семейство на роднини или близки, се подава лично и в присъствието на близък или роднина, при когото е настанен непълнолетният, който полага подпис в заявлението.

(4) Личната карта се получава лично, а по изключение, когато заявлението е било подадено лично - от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно или от лице, чиито данни са посочени от заявителя пред длъжностното лице в заявлението при подаването му.

(5) Личната карта на непълнолетни и на поставени под запрещение лица се получава от родител, настойник или попечител, а по изключение - от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно или от лице,

чиито данни са посочени от родител, настойник или попечител пред длъжностното лице в заявлението при подаването му.

(6) Личната карта на непълнолетни, издадена по заявление, подадено по реда на ал. 3, се получава от лицето, положило подпис в заявлението.

Чл. 32. (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) (1) Обявяват се за невалидни личните карти на лица:

1. загубили българско гражданство;
2. заявили, че личната им карта е изгубена, открадната или унищожена;
3. чиято лична карта е с изтекъл срок на валидност;
4. които имат промяна в личните данни;
5. променили постоянния си адрес;
6. които са починали.

(2) Невайдността се обявява от органа, издал личната карта на лицето.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) Когато личната карта, съдържаща удостоверение за електронна идентичност, е обявена за невалидна, действието на удостоверението се прекратява.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) Когато личната карта, съдържаща квалифицирано удостоверение за електронен подпис, е обявена за невалидна, органът, издал личната карта, уведомява по електронен път доставчика на удостоверителни услуги за това.

Глава трета

ПАСПОРТИ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ И ЗАМЕСТВАЩИ ГИ ДОКУМЕНТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 33. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 111 от 2004 г.) Всеки български гражданин има право да напуска страната и да се завръща в нея с паспорт, заместващ го документ или военна карта за самоличност през определените за това места.

(2) Местата за преминаване на държавната граница се определят с акт на Министерския съвет.

(3) Правото по ал. 1 не подлежи на ограничения, освен ако те са предвидени със закон и са необходими за защитата на националната сигурност, обществения ред, здравето на гражданите или на правата и свободите на други граждани.

Чл. 34. (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) (1) Паспортът е документ за преминаване на държавната граница на Република България и за пребиваване извън страната.

(2) Паспортът е основен идентификационен документ за самоличност на българските граждани и на територията на Република България.

(3) Българските граждани, притежаващи заместващи паспорта документи, могат да удостоверят самоличността си с тях в рамките на срока, за който са издадени.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) Паспортът може да служи и като носител на удостоверение за електронна идентичност и квалифицирано удостоверение за електронен подпис.

Чл. 35. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 42 от 2001 г., в сила от 27.04.2001 г.; изм., бр. 29 от 2003 г.) (1) (Предишен текст на чл. 35 - ДВ, бр. 42 от 2001 г., в сила от 27.04.2001 г., изм. - ДВ, бр. 29 от 2003 г.) Всеки гражданин на Република България има право само на един паспорт по чл. 38, т. 3.

(2)(Нова - ДВ, бр. 42 от 2001 г., в сила от 27.04.2001 г.; отм., бр. 29 от 2003 г.)

(3)(Нова - ДВ, бр. 42 от 2001 г., в сила от 27.04.2001 г.; отм., бр. 29 от 2003 г.)

Чл. 36. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) Паспортите на българските граждани се издават със срок на валидност 5 години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Паспортите, издавани от Министерството на външните работи и от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, са със срок на валидност до 5 години.

(3) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) В случаите, когато е невъзможно снемането на биометрични данни - пръстови отпечатащи, от лицето поради временна физическа невъзможност, може да се издава паспорт със срок на валидност до 12 месеца.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) В случаите, когато паспортът е повреден, унищожен, изгубен, откраднат или страниците му са изчерпани, се издава нов паспорт.

(5) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; предишна ал. 4, бр. 82 от 2009 г.) По искане на лицето нов паспорт може да се издаде и преди изтичане на срока на валидност по ал. 1 или 2.

Чл. 37. (Отм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.)

Раздел II

Видове паспорти и заместващи ги документи

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.; изм., бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 79 от 2015 г., в сила от 01.11.2015 г.) (1) (Предишен текст на чл. 38 - ДВ, бр. 29 от 2003 г.) За преминаване на държавната граница и пребиваване в чужбина се издават следните видове паспорти:

1. (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2004 г., в сила от 23.11.2004 г.) дипломатически паспорт - издава се от министъра на външните работи или от оправомощени от него длъжностни лица след извършване на проверка за наличието на законово основание за неговото издаване, на следните лица:

а) президента и вицепрезидента на Република България;

б) председателя на Народното събрание, неговите заместници и народните представители;

в) министър-председателя, заместник министър-председателите, министрите и заместник-министрите, областните управители;

г) служители с дипломатически ранг в Министерството на външните работи и в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина;

д) членовете на Конституционния съд;

е) международни служители, притежавали или притежаващи дипломатически ранг, които са постъпили на работа чрез Министерството на външните работи на Република България в Организацията на обединените нации, в организации от системата на Организацията на обединените нации или в други международни правителствени организации, както и международни служители, притежавали или притежаващи дипломатически ранг, които са на работа в посочените организации на пост с категория Р-5 или по-висока по системата на Организацията на обединените нации или приравнени на тях;

ж) лица, заемащи изборни постове в международни организации с универсален или регионален характер;

з) председателя на Върховния касационен съд и неговите заместници, председателя на Върховния административен съд и неговите заместници, главния прокурор и неговите заместници, директора на Националната следствена служба и неговите заместници;

и) управителя и подуправителите на Българската народна банка, председателя на Сметната палата;

к) главния секретар на Народното събрание, главния секретар на президента на републиката, главния секретар на Министерския съвет; началниците на кабинетите на председателя на Народното събрание, президента, вицепрезидента и министър-председателя; секретарите на президента на републиката; директора на дирекция "Международни връзки и протокол" на Народното събрание, директора на дирекция "Протокол" в администрацията на президента на републиката и директора на дирекция "Протокол" на Министерския съвет;

л) (изм. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.) началника на отбраната;

м) (изм., бр. 79 от 2015 г., в сила от 01.11.2015 г.) ръководителите на Държавна агенция „Разузнаване“ и на Националната служба за охрана, директора на служба "Военна информация";

н) служители в Националната служба за охрана и дипломатически куриери в Министерството на външните работи, когато изпълняват служебните си функции в чужбина;

о) президента и вицепрезидента на Република България, председателя на Народното събрание, министър-председателя, министъра на външните работи, членовете на Конституционния съд, председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд, главния прокурор и директора на Националната следствена служба след изтичане на пълномощията им;

п) посланици и пълномощни министри със стаж над 20 години в дипломатическата кариера, като ползването на паспорта след пенсионирането им в дипломатическата служба се осъществява при спазване разпоредбите на Виенската конвенция за дипломатическите отношения;

р) лица, чиито служебни задължения включват изпълнение на специални външнополитически задачи - по преценка на министъра на външните работи;

с) членовете на семействата на лицата по букви "а", "б", "г", "д", "е" и "з", с изключение на членовете на семействата на заместниците на председателя на Върховния касационен съд, на заместниците на председателя на Върховния административен съд, на заместниците на главния прокурор и на заместниците на директора на Националната следствена служба; членовете на семействата на министър-председателя, на заместник министър-председателите, на министъра на външните работи; членовете на семействата могат да ползват дипломатическите паспорти, когато пътуват заедно с посочените лица; това ограничение не се отнася за случаите, когато служителите по букви "г" и "е" са командироваани дългосрочно в чужбина;

т) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) на децата на служители с дипломатически ранг на задгранична работа до 25-годишна възраст, несклучили брак, които продължават образованието си (средно или висше) в чужбина;

2. (Нова - ДВ, бр. 29 от 2003 г., в сила от 02.10.2003 г.; доп., бр. 103 от 2004 г., в сила от 23.11.2004 г.) служебен паспорт - издава се от Министерството на външните работи на служителите от централната и териториалната администрация, изпълняващи служебни функции в чужбина, и на административно-техническите служители на дипломатическите и консулските представителства на Република България съгласно списък на длъжностите, определени с акт на Министерския съвет по чл. 47а. Служебни паспорти се издават и на съдиите във Върховния касационен съд и Върховния административен съд, на прокурорите във Върховната касационна прокуратура и Върховната административна прокуратура и на следователите в Националната следствена служба. Служебни паспорти се издават и на лицата, на които се възлагат конкретни външнополитически задачи - по преценка на министъра на външните работи, както и на лица по преценка за служебна целесъобразност и предложение на

прекия ръководител до ръководителя на съответната институция или организация, който отправя писмено искане до дирекция "Консулски отношения" в Министерството на външните работи;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 29 от 2003 г.) паспорт - издава се от Министерството на вътрешните работи на лица, които пътуват в чужбина;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 29 от 2003 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) моряшки паспорт - издава се от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2003 г.) Лицата по ал. 1, т. 2 и 4 имат право само на един паспорт от съответния вид.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 53 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2016 г.) (1) (Предишен текст на чл. 39, изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Освен паспортите по чл. 38 се издават и следните заместващи ги документи:

1. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) временен паспорт - издава се от дипломатическите и консулските представителства на Република България след съгласуване с Министерството на външните работи, както следва:

а) със срок на валидност до 12 месеца - на български граждани, които пребивават в чужбина и не притежават редовен паспорт по чл. 38;

б) със срок на валидност до 3 месеца, съобразен с необходимото време за завръщане в Република България по обичаен маршрут - на български граждани, на които не са издавани български документи за самоличност след 1 септември 1999 г.; при наложена принудителна административна мярка в случаите по чл. 77; в случаите по чл. 30 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест; при трансфер на български граждани, изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“ в чужбина, когато е получено разпореждане на Върховната касационна прокуратура; или по молба на компетентните местни власти с цел извеждане и връщане на българския гражданин;

2. (изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) служебен открит лист за преминаване на границата - издава се от Министерството на вътрешните работи на лица, със срок на валидност и с възможност за продължаване съгласно международни договори;

3. временен паспорт за окончателно напускане на Република България - издава се от Министерството на вътрешните работи на лица, загубили българско гражданство.

(2) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) При подаване на заявление за издаване на временен паспорт по ал. 1, т. 1 се събират и обработват биометрични данни.

(3) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Министерството на външните работи съгласува с Министерството на вътрешните работи издаването на временни паспорти на български граждани, на които след 1 септември 1999 г. не са издавани български документи за самоличност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Когато при проверката на заявената самоличност личните данни не са потвърдени, Министерството на външните работи може да изиска съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи за установяване на действителната самоличност на заявителя.

(5) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Условието и редът за служебно издаване на временен паспорт по ал. 1, т. 1 и за съгласуване се определят с акт на Министерския съвет.

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 111 от 2004 г.; изм., бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.; изм., бр. 23 от 2011 г., в сила от 22.03.2011 г.) За преминаване на държавната граница на Република България във връзка с изпълнение на военна служба на територията на страни - членки на НАТО и/или участници в "Партньорство за мир", на военнослужещите от структурите на Министерството на отбраната се издава военна карта за самоличност при условията на член III от Споразумението между страните по

Северноатлантическия договор относно статута на техните въоръжени сили. Военната карта за самоличност се издава от Министерството на отбраната.

Чл. 396. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм., бр. 97 от 2016 г.) (1) Дипломатическите и консулските представителства на Република България издават временен документ за пътуване на гражданин на ЕС, който не е български гражданин и не притежава валидни документи за пътуване, когато държавата - членка на Европейския съюз, чийто гражданин е лицето, не е представена в тази държава. При подаване на заявление за издаване на временен документ за пътуване се събират и обработват лични, в това число биометрични данни, при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет, с обвързващ акт на Европейския съюз или с международен договор.

(2) Дипломатическите и консулските представителства на Република България могат да издават временни документи за пътуване на граждани на държави, извън тези по ал. 1, когато не притежават валидни документи за пътуване и държавата, чиито граждани са, не е представена в държавата, в която те се намират, ако това е предвидено в договор между Република България и съответната държава на гражданството. Образците на тези документи за пътуване, условията и реда за тяхното издаване, както и условията и реда за събиране на лични данни, включително биометрични данни, се определят с международния договор.

Чл. 40. (1) Цветовете на кориците на отделните видове паспорти са следните:

1. дипломатически паспорт - тъмносин;
2. (Нова - ДВ, бр. 29 от 2003 г., в сила от 02.10.2003 г.) служебен паспорт - масленозелен;
3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 29 от 2003 г., в сила от 02.10.2003 г.) паспорт - виненочервен (бордо);
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 29 от 2003 г., в сила от 02.10.2003 г.) моряшки паспорт - морскосин.

(2) Нюансите на цветовете на кориците на отделните видове паспорти и цветовете на кориците на заместващите ги документи се определят с акт на Министерския съвет.

(3) Върху лицевата страна на кориците на паспортите и заместващите ги документи се отпечатват:

1. гербът на Република България и текстът "Република България" на български и на английски език;
2. наименованието на съответния вид документ за самоличност на български и на английски език.

(4) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.) Върху лицевата страна на кориците на паспортите по ал. 1 се отпечатват и:

1. текстът "Европейски съюз" на български и на английски език;
2. знакът за електронен паспорт.

Раздел III

Данни, съдържащи се в паспортите и заместващите ги документи

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) Паспортите и заместващите ги документи освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат:

1. снимка на притежателя, както и данни за:
2. място на раждане;
3. (отм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.);
4. подпис на притежателя;
5. номер на паспорта;
6. дата на издаване;

7. дата на изтичане на валидността;

8. органа, издал паспорта.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.).

(3) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Заявлението за издаване на паспорти и заместващи ги документи освен данните по чл. 18, ал. 1 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане);

2. съпруг/съпруга (имена, единен граждански номер, личен номер/личен номер на чужденец);

3. законен представител (имена, единен граждански номер, номер на лична карта, дата на издаване, орган на издаване);

4. указ на президента на Република България за промяна на гражданството.

(4) При издаването на паспорт на лица до 14-годишна възраст не се полага подпис.

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 111 от 2004 г.; доп., бр. 82 от 2009 г.) Военната карта за самоличност освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържа и:

1. снимка на притежателя;

2. звание;

3. вид въоръжени сили;

4. подпис на притежателя;

5. номер на картата;

6. дата на издаване;

7. дата на изтичане на валидността;

8. органа, издал картата;

9. (нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) биометрични данни.

Чл. 42. Отделни видове паспорти и заместващи ги документи освен данните по чл. 41 могат да съдържат и:

1. данни, свързани с професионалния и социалния статус на притежателя;

2. други данни, определени с акт на Министерския съвет.

Раздел IV

Ред за издаване на паспорти и на заместващи ги документи

Чл. 43. Паспорт или заместващ го документ се издава по заявление до съответния орган, след като лицето удостовери своята самоличност.

Чл. 44. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.) Заявлението за издаване на паспорт се подава лично.

(2) (Предишен текст на чл.44, изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.) Заявлението за издаване на заместващ паспорта документ се подава лично, а по изключение - от упълномощено лице, след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно.

(3) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) Паспорт или заместващ го документ се получава лично, а по изключение, когато заявлението е било подадено лично - от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно или от лице, чиито данни са посочени от заявителя пред длъжностното лице в заявлението при подаването му.

Чл. 45. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г.) (1) (Предишен текст на чл. 45 - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Заявлението за издаване на паспорт или заместващ го документ на малолетни и непълнолетни и на поставени под запрещение лица се подава лично и от техните родители, настойници или попечители.

(2) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Паспорт или заместващ го документ на малолетни и непълнолетни и на поставени под запрещение лица се получава от родител, настойник, попечител или от упълномощено от тях лице след представяне на

нотариално заверено изрично пълномощно или от лице, чиито данни са посочени от родител, настойник или попечител пред длъжностното лице в заявлението при подаването му.

Чл. 46. Към заявлението се прилагат:

1. документ за платена държавна такса;
2. удостоверение за раждане за лица под 18 години;
3. предишни паспорти;
4. снимки по образец.

Чл. 47. За издаване на моряшки паспорти се представят и:

1. писмо-искане от собственика или наемателя на кораба, с което се удостоверява, че лицето е назначено на длъжност, стажува или е включено в екипажа на друго основание;

2. свидетелство за правоспособност за корабните длъжности, за които се изисква правоспособност.

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2003 г., в сила от 02.10.2003 г.) Условието и редът за издаване на служебни паспорти се определят с акт на Министерския съвет.

Чл. 47б. (Нов - ДВ, бр. 111 от 2004 г.) Условието и редът за издаване на военни карти за самоличност и за обявяване на тяхната невалидност се определят с акт на Министерския съвет.

Чл. 48. (1) Паспортите се издават в срок до 30 дни от датата на подаване на заявлението.

(2) Когато заявлението за издаване на паспорт е подадено в консулски или дипломатически представителства в чужбина, срокът за издаване е до 90 дни.

(3) (Нова - ДВ, бр. 63 от 2003 г.) Паспорт на дете, осиновено при условията на международно осиновяване, се издава в срок три дни от датата на подаване на заявлението.

Чл. 49. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Обявяват се за невалидни паспортите или заместващите ги документи на лица:

1. загубили българско гражданство;
2. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) заявили, че паспортът или заместващият го документ е изгубен, откраднат или унищожен;
3. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) чийто паспорт или заместващ го документ е с изтекъл срок на валидност;
4. които имат промяна в личните данни, посочени в чл. 16, ал. 1;
5. които са починали.

(2) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Невалидността на документите по ал. 1 се обявява от органа, който ги е издал.

(3) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2003 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) Лицата са длъжни да върнат паспортите си и заместващите ги документи на органа, който ги е издал, в тримесечен срок след изтичане на тяхната валидност или отпадане на основанието за тяхното издаване или ползване.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) Когато паспортът, съдържащ удостоверение за електронна идентичност, е обявен за невалиден, действието на удостоверението се прекратява.

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) Когато паспортът, съдържащ квалифицирано удостоверение за електронен подпис, е обявен за невалиден, органът, издал паспорта, уведомява по електронен път доставчика на удостоверителни услуги за това.

Глава четвърта

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА МОТОРНО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО

Раздел I

Общи положения

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) Българското свидетелство за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверяващ документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) Свидетелството за управление на моторно превозно средство служи и като идентификационен документ за самоличност на български граждани на територията на Република България.

(3) Чужденците, притежаващи българско свидетелство за управление на моторно превозно средство, удостоверяват своята самоличност с документа за задгранично пътуване, с който са влезли в Република България, или с някои от документите, предвидени в чл. 59.

Чл. 51. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 75 от 2012 г., в сила от 19.01.2013 г.) (1) Свидетелството за управление на моторно превозно средство се издава от органите на Министерството на вътрешните работи на лица при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 75 от 2012 г., в сила от 19.01.2013 г.);

(3) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2012 г., в сила от 19.01.2013 г.) Срокът на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство за категории АМ, А1, А2, А, В, В1 и ВЕ е 10 години.

(4) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2012 г., в сила от 19.01.2013 г.) Срокът на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство за категории С, СЕ, С1, С1Е, D, DE, D1, D1Е и Т е 5 години.

(5) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2012 г., в сила от 19.01.2013 г.) Срокът на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство на лица с трайни увреждания е до 5 години.

Чл. 52. Чуждестранно свидетелство за управление на моторно превозно средство не може да се използва за удостоверяване на самоличността по смисъла на чл. 50, ал. 2.

Раздел II

Данни, съдържащи се в свидетелството за управление на моторно превозно средство

Чл. 53. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 75 от 2012 г.) (1) Свидетелството за управление на моторно превозно средство освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържа:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. наименование на населеното място от постоянния адрес;
4. подпис на притежателя;
5. номер на свидетелството;
6. дата на издаване на свидетелството;
7. място на издаване на свидетелството;
8. органа, издал свидетелството;
9. дата на изтичане на валидността на свидетелството;

10. категорията или категориите моторни превозни средства, за които е валидно свидетелството;

11. особени забележки (ограничителни условия за ползване на свидетелството).

12. (нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 75 от 2012 г.) отличителния знак на Република България, отпечатан в негатив в син правоъгълник и ограден с дванадесет жълти звезди.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.).

Чл. 54. Данните, съдържащи се в чл. 53, ал. 1, т. 3, 7 и 8, се изписват на български език и с английска транслитерация по правила, утвърдени с акт на Министерския съвет.

Глава пета

БЪЛГАРСКИ ЛИЧНИ ДОКУМЕНТИ, ИЗДАВАНИ НА ПРЕБИВАВАЩИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЧУЖДЕНЦИ

(Загл., изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.)

Раздел I

Общи положения

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.; бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.; доп., бр. 97 от 2016 г.; доп., бр. 14 от 2018 г.) (1) На всеки чужденец, получил убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут при условията и по реда на Закона за убежището и бежанците, се издава български документ за самоличност.

(2) Всяко лице по ал. 1 е длъжно след навършване на 14-годишна възраст в срок до 30 дни да подаде заявление за издаване на документ за самоличност по чл. 14, ал. 1, т. 1, 2 и 3.

(3) На всеки чужденец, на когото е разрешено да пребивава в Република България при условията и по реда на Закона за чужденците в Република България за срок, по-голям от три месеца, се издава разрешение за пребиваване съгласно Регламент (ЕО) № 1030/2002.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) На членовете на семейства на граждани на ЕС, на членовете на семейства на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, на членовете на семейства на гражданите на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, се издава документ за пребиваване при условията и по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз, които не са български граждани и членовете на техните семейства.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) На граждани на ЕС, на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, се издава удостоверение за пребиваване при условията и по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз, които не са български граждани и членовете на техните семейства.

(6) На акредитираните в Република България служители на дипломатически или консулски представителства или на международни организации се издават карти, потвърждаващи техния статут.

(7) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) На военнослужещите и членовете на цивилния компонент на структура на НАТО, разположена в Република България, както и на техните зависими лица се издава карта на служител в структура на НАТО или на зависимо лице.

Чл. 56. Разрешенията и отказите за пребиваване в Република България на чужденци се регламентират със закон.

Чл. 57. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Чужденците, на които е разрешено пребиваване в Република България при условията и по реда на Закона за чужденците в Република България, се легитимират с национален документ за задгранично пътуване и удостоверяват правото си на пребиваване с разрешение за пребиваване съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г., бр. 52 от 2007 г.) Лица без гражданство и чужденците, получили убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут по Закона за убежището и бежанците, могат да удостоверяват самоличността си само с български документ за самоличност.

Чл. 58. (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г., изм., бр. 52 от 2007 г.) Чужденец, пребиваващ на територията на Република България за срок до 3 месеца, удостоверява своята самоличност с документа за задгранично пътуване, с който е влязъл в страната.

Раздел II

Видове документи за самоличност на чужденци и документи за пребиваване

(Загл. изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.)

Чл. 59. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2007 г., изм., бр. 52 от 2007 г.; бр. 53 от 1999 г., в сила от 01.08.1999 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.; доп, бр. 9 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 21 от 2012 г.; доп., бр. 23 от 2013 г., в сила от 01.05.2013 г.; доп., бр. 70 от 2013 г., в сила от 24.12.2013 г.; изм., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.; доп., бр. 33 от 2016 г., в сила от 21.05.2016 г.; изм., бр. 97 от 2016 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г.; изм., бр. 97 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2018 г.; доп., бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) (1) На пребиваващи в Република България чужденци се издават следните видове документи за самоличност:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) карта на бежанец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на лице със статут на бежанец със срок на валидност от три до 5 години;

2. карта на чужденец, получил убежище - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на лице, на което е предоставено убежище със срок на валидност до 5 години;

3. карта на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут, със срок на валидност до три години;

4. временна карта на чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденци, чиито национални документи за самоличност са отнети в случаите, предвидени със закон;

5. удостоверение за пътуване зад граница на бежанец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен статут на бежанец със срок на валидност до 5 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на бежанец;

6. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставено убежище със срок на валидност до 5 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на чужденец, получил убежище;

7. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с

предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до три години, но не по-голям от срока на валидност на картата на чужденец с хуманитарен статут;

8. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденци със срок на валидност не по-малко от три месеца и не повече от две години;

9. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) временно удостоверение за напускане на Република България - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи.;

(2) (Доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) На пребиваващите в Република България чужденци се издават следните документи за пребиваване:

1. разрешение за пребиваване на продължително пребиваващ в Република България чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година;

1а. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г., (в сила от 1 юни 2011 г. относно изречение второ); доп., бр. 23 от 2013 г., в сила от 01.05.2013 г.) В разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност 5 години; в разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец, пребивавал като притежател на синя карта на ЕС, в полето "забележка" се отбелязва "бивш притежател на синя карта на ЕС; В разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец на основание предоставена международна закрила от Република България в полето "забележка" се отбелязва: "Международна закрила, предоставена от Република България на .....(дата)." В разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец с предоставена международна закрила от друга държава - членка на ЕС, в полето "забележка" се отбелязва: "Международна закрила, предоставена от ..... (държава членка) на ..... (дата).

2. (доп. - ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 21.05.2016 г.) разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ в Република България чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи за срок в зависимост от валидността на националния документ за самоличност, с който лицето е влязло в Република България, но за не повече от 5 години;

2а. (нова - ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 21.05.2016 г.; доп., бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ член на семейство на български гражданин с отбелязване на „член на семейство на български гражданин" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи за срок в зависимост от валидността на националния документ за самоличност, с който лицето е влязло в Република България, но за не повече от 5 години; документът се издава на лица, получили право на постоянно пребиваване на основание чл. 24, ал. 1, т. 18 и чл. 25, ал. 1, т. 11 от Закона за чужденците в Република България;

3. разрешение за пребиваване на продължително пребиваващ член на семейството на гражданин на ЕС, който не е упражнил правото си на свободно придвижване, с отбелязване "член на семейство" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 5 години;

4. разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ член на семейството на гражданин на ЕС, който не е упражнил правото си на свободно придвижване, с отбелязване "член на семейство" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 10 години;

5. разрешение за пребиваване на продължително пребиваващ с отбелязване "бенефициер съгласно член 3, параграф 2 от Директива 2004/38/ЕО" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 5 години;

6. разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ с отбелязване "бенефициер съгласно член 3, параграф 2 от Директива 2004/38/ЕО" - издава се от

органи на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 10 години;

7. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г., в сила от 01.06.2011 г.; изм., бр. 97 от 2017 г.) разрешение за пребиваване тип "синя карта на ЕС" - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 4 години съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като полето "тип разрешение" се заменя със "синя карта на ЕС", а в полето "забележка" се отбелязва условието за достъп до пазара на труда;

7а. (нова - ДВ, бр. 70 от 2013 г., в сила от 24.12.2013 г.) единно разрешение за пребиваване и работа - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като полето „тип разрешение" се заменя с „единно разрешение за пребиваване и работа", а в полето „забележка" се отбелязва условието за достъп до пазара на труда.

7б. (нова - ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 21.05.2016 г.) разрешение за сезонен работник - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето „тип разрешение" се отбелязва „сезонен работник", а в полето „забележка" се отбелязва условието за достъп до пазара на труда;

7в. (нова - ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 21.05.2016 г.) разрешение за лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето „тип разрешение" се отбелязва „ICT - вътрешнокорпоративен трансфер", а в полето „забележка" се отбелязва условието за достъп до пазара на труда;

7г. (нова - ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 21.05.2016 г.) разрешение за мобилност при вътрешнокорпоративен трансфер - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето „тип разрешение" се отбелязва „mobile ICT - мобилност при ВКТ", а в полето „забележка" се отбелязва условието за достъп до пазара на труда;

8. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г., в сила от 01.06.2011 г.) временно разрешение за пребиваване на притежател на синя карта на ЕС, издадена от друга държава - членка на ЕС, и на членовете на неговото семейство - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 90 дни;

9. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) разрешение за продължително пребиваване на член на семейството на бежанец или на чужденец с предоставено убежище - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година;

10. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) разрешение за продължително пребиваване на член на семейството на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година;

11. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) разрешение за продължително пребиваване на член на семейството на чужденец с предоставена временна закрила - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година;

12. (нова - ДВ, бр. 21 от 2012 г.) разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване "научен работник" - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година.

13. (нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „научен работник - мобилност" - издава се от органи на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до две години;

14. (нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „студент" - издава се от

органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година;

15. (нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „ученик“ - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година;

16. (нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „стажант“ - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година;

17. (нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.) разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „доброволец“ - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година.

(3) На членовете на семейства на граждани на ЕС, на членовете на семейства на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, се издават следните документи за пребиваване:

1. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2012 г.) "карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза" на продължително пребиваващ член на семейство на гражданин на ЕС, който не е гражданин на ЕС и който е упражнил правото си на свободно придвижване - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 5 години;

2. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2012 г.) "карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза" на постоянно пребиваващ член на семейство на гражданин на ЕС, който не е гражданин на ЕС и който е упражнил правото си на свободно придвижване - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 10 години.

(4) На гражданите на ЕС, на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, се издават следните удостоверения за пребиваване:

1. за продължително пребиваване - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 5 години;

2. за постоянно пребиваване - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност 10 години.

(5) На служител в дипломатическо или консулско представителство или в международна организация, акредитиран в Република България, се издават следните видове карти от Министерството на външните работи със срок на валидност в зависимост от срока на акредитация:

1. дипломатическа карта;

2. консулска карта;

3. карта на административно-технически персонал;

4. карта на обслужващ персонал.

(6) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) На военнослужещите и членовете на гражданския компонент на структура на НАТО, разположена в Република България, както и на техните зависими лица, се издава от Министерството на външните работи карта на служител в структура на НАТО или на зависимо лице със срок на валидност срокът на службата в структурата, разположена в Република България.

(7) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) Редът за издаване на картата по ал. 6 се определя с акт на Министерския съвет.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.; предишна ал. 6, бр. 14 от 2018 г.) Удостоверението за завръщане в Република България на чужденец се издава от дипломатическите и консулските представителства на лице без гражданство или на чужденец с предоставена закрила в Република България, изгубил в чужбина българския си личен документ по ал. 1, т. 3, 4, 7 и 8. Същият документ се издава и на чужденец по чл. 34, ал. 7 от Закона за убежището и бежанците или на основание акт на Министерския съвет в изпълнение на ангажименти по презаселване и релокация, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, когато не притежава валидни национални документи за пътуване.

(9) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; предишна ал. 7, бр. 14 от 2018 г.) Когато документ за пребиваване по ал. 2, 3 и 4, съдържащ удостоверение за електронна идентичност, е обявен за невалиден, действието на удостоверението се прекратява.

(10) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; предишна ал. 8, бр. 14 от 2018 г.) Когато документ за пребиваване по ал. 2, 3 и 4, съдържащ квалифицирано удостоверение за електронен подпис, е обявен за невалиден, органът, издал документа, уведомява по електронен път доставчика на удостоверителни услуги за това.

Чл. 60. (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г., изм., бр. 52 от 2007 г.; отм., бр. 82 от 2009 г.)

Чл. 60а. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г.; отм., бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.)

Раздел III

Данни, съдържащи се в документите за самоличност на чужденци и в документите за пребиваване (Загл. изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.)

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2003 г.; бр. 52 от 2007 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) (1) Документите за самоличност на чужденци по чл. 59, ал. 1, т. 1 - 4 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат и следните данни:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. ръст;
4. цвят на очите;
5. постоянен адрес;
6. подпис на притежателя;
7. номер на документа;
8. дата на издаване;
9. дата на изтичане на валидността;
10. органа, издал документа;
11. номер на национален документ за задгранично пътуване;
12. други данни, предвидени със закон.

(2) Документите за самоличност на чужденци по чл. 59, ал. 1, т. 5 - 9 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат и следните данни:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. подпис на притежателя;
4. номер на документа;
5. дата на издаване;
6. дата на изтичане на валидността;
7. органа, издал документа;
8. други данни, предвидени със закон.

Чл. 61а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 14 от 2018 г.) (1)
Документите за пребиваване по чл. 59, ал. 2 и 3 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат и следните данни:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. номер на документа;
4. адрес;
5. подпис на притежателя;
6. дата на издаване;
7. дата на изтичане на валидността;
8. органа, издал документа;
9. номер на национален документ за задгранично пътуване;
10. други данни, предвидени в Регламент (ЕО) № 1030/2002.

(2) Документите за пребиваване по чл. 59, ал. 4 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат и следните данни:

1. снимка на притежателя;
2. адрес;
3. номер на документа;
4. подпис на притежателя;
5. дата и място на издаване;
6. дата на изтичане на валидността;
7. органа, издал документа.

(3) Документите за пребиваване по чл. 59, ал. 5 освен данните по чл. 16, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5 съдържат и следните данни:

1. снимка на притежателя;
2. подпис на притежателя;
3. номер на документа;
4. дата на издаване;
5. дата на изтичане на валидността;
6. органа, издал документа;
7. подписа на директора на държавен протокол;
8. дипломатическото или консулското представителство или международната организация, към която е акредитиран служителът;
9. дипломатическия ранг или длъжност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) Картата по чл. 59, ал. 6 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържа и:

1. снимка на притежателя;
2. подпис на притежателя;
3. адрес в Република България;
4. номер на документа;
5. дата на издаване;
6. дата на изтичане на валидността;
7. органа, издал документа;
8. качество на служител в структура на НАТО или зависимо лице.

(5) (Предишна ал. 4, бр. 14 от 2018 г.) В документите за пребиваване се вписва адрес, като:

1. по чл. 59, ал. 2, т. 1 и 3 се вписва настоящият адрес;
2. по чл. 59, ал. 2, т. 2 и 4 се вписва постоянният адрес.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) В документите за пребиваване по чл. 59, ал. 2, т. 5 и 6, ал. 3 и 4 се вписва адресът в Република България, на който лицето пребивава.

Чл. 62. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Предишен текст на чл. 62 - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.) Документ за самоличност на чужденец или документ за пребиваване се издава по заявление до съответния орган срещу представен национален документ за задгранично пътуване, с който лицето е влязло в страната.

(2) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г., изм., бр. 52 от 2007 г.) Предоставянето на документа по предходната алинея не се изисква от чужденец, получил убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут, когато е влязъл в страната без документи.

Чл. 63. (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 14 от 2018 г.) Заявлението за издаване на документ за самоличност на чужденец и разрешенията за пребиваване на чужденец освен съответните данни по чл. 18, ал. 2 и 5 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);
2. братя и сестри (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);
3. съпруг/съпруга (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец, бил/била ли е български гражданин и от кога до кога, местопребиваване в момента);
4. деца до 14 години (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);
5. законен представител (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);
6. указ на президента на Република България за промяна на гражданството;
7. адрес в чужбина;
8. занятие в чужбина;
9. документ за задгранично пътуване (серия, номер, дата, място на издаване и срок на валидност);
10. виза (вид, номер и дата на издаване, място на издаване и срок на пребиваване, посочен във визата);
11. дата и място на влизане в Република България;
12. цел на посещението в Република България;
13. основание, на което е разрешено пребиваване в Република България;
14. продължителност на пребиваването в Република България;
15. адрес в Република България (имена на собственика или ползвателя на жилището);
16. учрежденията, организациите и лицата, поемащи издръжката на лицето;
17. било ли е лицето български гражданин, от кога до кога и под какви имена;
18. придружаващи го лица под 14 години, вписани в паспорта, над които лицето има родителски или настойнически права (имена, гражданство, дата на раждане, място на раждане, адреси, персонални номера);
19. предишни пребивавания в Република България (кога, за какъв период, адреси);
20. други обстоятелства и документи, предвидени със закон.

Чл. 63а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) Картата на бежанец, картата на чужденец, получил убежище, и картата на чужденец с хуманитарен статут се издават и подменят от органите на Министерството на вътрешните работи по постоянния адрес на лицето.

(2) В случаите, когато документът по ал. 1 е с изтекъл срок, повреден, унищожен, изгубен или откраднат, лицето е длъжно в срок до 30 дни да подаде заявление за издаване на нов.

(3) Заявлението за издаване на документи по ал. 1 се подава лично.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Заявлението за издаване на документите по ал. 1 на непълнолетни и на поставени под запрещение лица се подава лично и в присъствието на родител или оправомощен представител на общината, който полага подпис в заявлението.

(5) Заявлението за издаване на документите по ал. 1 на непълнолетни, настанени за отглеждане в специализирани институции, се подава лично и в присъствието на директора на специализираната институция, в която детето е настанено по съответния ред, само в случаите, при които детето е с неизвестни или починали родители или други законни представители или на което не е назначен попечител, както и в случаите, при които към момента на навършване на 14-годишна възраст родителите или законните представители не са се явили, за да положат подпис в заявлението.

Чл. 63б. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) Картата на бежанец, картата на чужденец, получил убежище, и картата на чужденец с хуманитарен статут се получава лично, а по изключение - от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Картата на бежанец, картата на чужденец, получил убежище, и картата на чужденец с хуманитарен статут на непълнолетни и на поставени под запрещение лица се получава от родител или оправомощен представител на общината, а по изключение - от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно.

(3) Картата на бежанец, картата на чужденец, получил убежище, и картата на чужденец с хуманитарен статут на непълнолетни, настанени в домове за деца, лишени от родителска грижа, се получава от директора на специализираната институция в случаите по чл. 63а, ал. 5.

Чл. 64. (Отм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.)

Глава шеста

ИНФОРМАЦИОННИ ФОНДОВЕ С ДАННИ, СВЪРЗАНИ С БЪЛГАРСКИТЕ ЛИЧНИ ДОКУМЕНТИ (Загл. изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.)

Раздел I

Създаване на информационните фондове и съхраняване на данни в тях

Чл. 65. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) За издаване, ползване и съхраняване на българските лични документи се създават и поддържат документални, картотечни и автоматизирани информационни фондове, съдържащи:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) данни от българските лични документи, заявленията за издаването им и биометрични данни;

2. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) предишни значения на личните данни от българските лични документи и заявленията за издаването им;

3. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) служебни (нелични) данни, свързани с българските лични документи.

(2) При създаването на автоматизираните информационни фондове по ал. 1 може да се използват и данни от други информационни фондове, регламентирани със закон.

(3) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) На основата на автоматизираните информационни фондове по ал. 1 се създава Национален автоматизиран информационен фонд за българските лични документи - "Национален регистър на българските лични документи".

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Данните за наложените мерки за държавна принуда, свързани с българските лични документи, се съхраняват в отделен информационен фонд.

(2) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) В информационния фонд по ал. 1 се съхраняват и данни за наложени мерки за държавна принуда, свързани с документи за самоличност и с разрешенията за пребиваване на чужденци или пребиваването им в Република България.

Чл. 67. Автоматизираните информационни фондове по чл. 65 и 66 се съхраняват отделно и независимо от други автоматизирани информационни фондове, освен ако в закон е предвидено друго.

Чл. 68. Технологичните изисквания към създаването и съхраняването на информационните фондове се определят с акт на Министерския съвет.

Раздел II

Използване и защиты на информационните фондове

Чл. 69. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Ведомствата, които издават българските лични документи, използват данните, съхранявани в информационните фондове за административно обслужване на населението.

(2) Допуска се използването на данни от информационните фондове по законоустановен ред при заплахата за националната сигурност, за разкриване, предотвратяване и пресичане на престъпления, както и при нарушения на обществения ред.

Чл. 69а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Данни от информационните фондове могат да се предоставят на изпълнител по договор, включващ дейностите по персонализиране на български лични документи.

Чл. 70. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от 31.10.2007 г.) Данните от информационните фондове за българските лични документи с изключение на пръстовите отпечатащи, снети по реда на този закон се предоставят на:

1. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) държавни органи и организации съобразно законоустановените им правомощия, както и на лица, на които е възложено със закон да изпълняват държавни функции;

2. (изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) граждани, притежаващи български лични документи, само ако данните не засягат трети лица;

3. (изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) юридически лица на основата на закон или с акт на съдебната власт.

(2) Предоставянето на данни на чуждестранни официални представителства в Република България се извършва чрез Министерството на външните работи съобразно ратифицираните от българската държава двустранни и многостранни международни договори.

(3) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Граждани, притежаващи български лични документи, имат право да получават информация, съхранявана във фондовете с данни, свързани с българските лични документи и отнасящи се до трети лица, само на основание на закон или с акт на съдебната власт.

(4) Данните по ал. 1, 2 и 3 се предоставят по ред, определен с акт на Министерския съвет.

Чл. 71. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказът за предоставяне на информация за данни от информационните фондове, регламентирани в този закон, може да се обжалва по реда, предвиден в Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) За защита на данните, съхранявани в информационните фондове за българските лични документи от случайно или неразрешено унищожаване, както и при случайно загубване и неразрешен достъп,

изменение или разпространение, се вземат специални осигурителни мерки в съответствие със Закона за защита на личните данни и с Конвенция № 108 на Съвета на Европа от 28.01.1981 г. за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни, съставена в Страсбург на 28 януари 1981 г., ратифицирана със закон (ДВ, бр. 56 от 2002 г.) (ДВ, бр. 26 от 2003 г.) по ред, утвърден от Министерския съвет.

Чл. 73. (1) Органите, физическите и юридическите лица, получили данни от информационните фондове, в случай на установена неточност в тях могат да поискат тяхната корекция от органа, който им ги е предоставил.

(2) Корекция на данните по ал. 1 се извършва от органа, имащ законова компетенция за тяхната достоверност.

Глава седма **МЕРКИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ПРИНУДА**

Раздел I

Принудителни административни мерки

Чл. 74. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) Личните карти временно се отнемат при:

1. наложена мярка за неотклонение "задържане под стража";
2. настаняване в местата за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода";
3. изтърпяване на административна мярка "задържане в поделенията на Министерството на вътрешните работи";
4. други случаи, определени в закон.

(2) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Отнетите лични карти се съхраняват от органа, който ги е отнел, до отпадане на мярката, като за това незабавно се уведомява писмено съответната структура на Министерството на вътрешните работи, издала документа.

(3) (Предишна ал.2 - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Личната карта се връща на притежателя, когато отпаднат основанията за нейното отнемане.

Чл. 75. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз ; изм. бр. 32 от 2011 г. с РЕШЕНИЕ № 2 от 31.03.2011 г. на КС на РБ по к. д. № 2/2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г.; изм., бр. 101 от 2016 г., в сила от 20.12.2016 г.) Не се разрешава напускане на страната на:

1. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 20.12.2016 г.) лица, за които има данни, че с пътуването си застрашават сигурността или интересите на Република България или че извършват, подбуждат, участват в приготвяне, подпомагане или в обучение за извършването на терористична дейност;

2. (Нова - ДВ, бр. 45 от 2002 г.; изм., бр. 101 от 2016 г., в сила от 20.12.2016 г.) лица, за които има данни, че с пътуването си застрашават системата за защита на класифицираната информация, представляваща държавна тайна на Република България;

3. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 1999 г., в сила от 01.01.2000 г.; изм., бр. 86 от 2005 г., в сила от 29.04.2006 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) лица, осъдени на лишаване от свобода до изтърпяване на наложеното им наказание, освен в случаите по чл. 66 и 70 от Наказателния кодекс;

4. (отм. - ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г.)

5. (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2002 г., изм., бр. 29 от 2003 г., изм., бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.; обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 32 от 2011 г. с РЕШЕНИЕ № 2 от 31.03.2011 г. на КС на РБ по к. д. № 2/2011 г.) лицата, за които е поискана забрана по реда на чл. 182, ал. 2, т. 2, буква "а" и по чл. 221, ал. 6, т. 1, букви "а" и "б" от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

б. (нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 32 от 2011 г. с РЕШЕНИЕ № 2 от 31.03.2011 г. на КС на РБ по к. д. № 2/2011 г.) лица, които не изпълняват подлежащ на принудително изпълнение съдебен акт, по силата на който са осъдени да заплатят парично задължение в големи размери към български физически и юридически лица или чуждестранни лица, освен ако представят надлежно обезпечение.

Чл. 76. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; доп., бр. 47 от 2009 г., в сила от 01.10.2009 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 100 от 2010 г., в сила от 21.12.2010 г.) Може да не се разреши напускане на страната на:

1. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) лица, по отношение на които е повдигнато обвинение за умишлено престъпление от общ характер, за което се предвижда лишаване от свобода до пет години, и на осъдени за такива престъпления, до изтърпяване на наложеното им наказание;

2. (отм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.);

3. (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2005 г., в сила от 01.09.2005 г.; отм., бр. 82 от 2009 г.);

4. (отм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.);

5. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2003 г.; отм., бр. 82 от 2009 г.);

б. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2003 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; отм., бр. 82 от 2009 г.);

7. (отм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.);

8. (доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; отм., бр. 82 от 2009 г.);

9. (Нова - ДВ, бр. 67 от 1999 г.; доп., бр. 47 от 2009 г., в сила от 01.10.2009 г.; доп., бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 100 от 2010 г., в сила от 21.12.2010 г.) малолетни и непълнолетни и поставени под запрещение лица, които нямат нотариално заверено писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойници, попечители. При разногласие между родителите спорът се решава по реда на чл. 127а от Семейния кодекс.

Чл. 76а. (Нов - ДВ, бр. 71 от 2005 г., в сила от 31.10.2005 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Не се разрешава напускане на страната, не се издават паспорти и заместващи ги документи, а издадените се отнемат на ненавършили пълнолетие лица, за които са постъпили данни от български или чужд компетентен орган, че са били въввлечени или използвани за дейности по чл. 11 от Закона за закрила на детето.

(2) Мерките по ал. 1 са с цел закрила на детето и се прилагат за срок до две години от издаване на заповедта за прилагането им.

(3) По изключение, при доказани здравословни причини или други нетърпящи отлагане случаи, мерките по ал. 1 не се прилагат.

(4) Министърът на вътрешните работи, председателят на Държавната агенция за закрила на детето и министърът на външните работи издават съвместна инструкция за прилагането на мерките по ал. 1.

Чл. 77. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) На лицата, намиращи се извън Република България, с наложени принудителни административни мерки по чл. 75 или 76, или мерки по чл. 76а, се издава временен паспорт.

Чл. 78. (1) (Доп. - ДВ, бр. 42 от 2001 г., в сила от 27.04.2001 г., предишен текст на чл. 78 - ДВ, бр. 45 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 20.12.2016 г.) Принудителните административни мерки се прилагат с мотивирана заповед от министъра на вътрешните работи или от упълномощени от него длъжностни лица да упражняват правомощията по този раздел.

(2) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 20.12.2016 г.) Принудителната административна мярка по чл. 75, т. 1 се прилага с мотивирана заповед на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.

(3) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2002 г.; предишна ал. 2, бр. 101 от 2016 г., в сила от 20.12.2016 г.) Принудителната административна мярка по чл. 75, т. 2 се прилага с мотивирана заповед на председателя на Държавната комисия по сигурността на информацията или на ръководителите на службите за сигурност и на службите за обществен ред.

(4) (Нова - ДВ, бр. 71 от 2005 г., в сила от 31.10.2005 г.; предишна ал. 3, бр. 101 от 2016 г., в сила от 20.12.2016 г.) Мярката по чл. 76а се прилага с мотивирана заповед на министъра на вътрешните работи или на упълномощени от него длъжностни лица по предложение или след представяне на становище от председателя на Държавната агенция за закрила на детето.

Чл. 78а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) (1) Органът, издал акта, от който произтича основанието за прилагане на принудителната административна мярка, изпраща този акт по служебен път на органа, който е компетентен да я приложи или отмени.

(2) Принудителната административна мярка се прилага или отменя след получаване на акта по ал. 1.

Чл. 79. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) (1) (Предишен текст на чл. 79, доп. - ДВ, бр. 42 от 2001 г., изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 29 от 2003 г., бр. 30 от 2006 г.) Издаването на заповедите по чл. 78 и тяхното обжалване се извършва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2001 г., в сила от 27.04.2001 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., изм., бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) При издаването на заповедите по чл. 75 не се прилагат разпоредбите на чл. 26 и чл. 35 от Административнопроцесуалния кодекс.

(3) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2001 г., в сила от 27.04.2001 г.; изм., бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Заповедите по ал. 2 подлежат на незабавно изпълнение и могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2001 г., в сила от 27.04.2001 г.; изм., бр. 29 от 2003 г.) Жалбата срещу заповед по ал. 1 не спира изпълнението на заповедта.

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Условието и редът за съхранението и унищожаването на преписките по прилагането на мерките по този раздел се определят с акт на министъра на вътрешните работи, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" и председателя на Държавната комисия по сигурността на информацията.

Раздел II

Административнонаказателни разпоредби

Чл. 80. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Наказва се с глоба от 50 до 300 лв. лице, което:

1. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) използва подправени или чужди български лични документи, ако не подлежи на по-тежко наказание;

2. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) отнеме, задържи без съгласие на притежателя, укрие или унищожи български личен документ на друго лице;

3. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) приеме или даде в залог или преотстъпи български личен документ;

4. (Отм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.);

5. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) не представи български личен документ при поискване от компетентните длъжностни лица;

6. (Отм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.);

7.(Отм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.).

Чл. 81. (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.; доп., бр. 75 от 2012 г.) (1) Наказва се с глоба от 20 до 150 лв. лице, което:

1. не подаде заявление за подмяна на българските си лични документи в срок до 30 дни при промяна в имената, единния граждански номер, пола, гражданството, постоянния адрес или при настъпили съществени и трайни изменения на образа;

2. не направи необходимото като родител, настойник или попечител за снабдяване с лична карта на лице, навършило 14-годишна възраст;

3. не подаде заявление за издаване на лична карта в срок до 30 дни, след като е заявил, че тя е повредена, унищожена, изгубена или открадната;

4. е навършило 18 години и не е подало заявление за издаване на лична карта;

5. не подаде заявление в срок до 30 дни за подмяна на личната карта след изтичане на нейната валидност;

6. не върне паспорта си или заместващия го документ на органа, който го е издал, в тримесечен срок след изтичане на неговата валидност или след отпадане на основанието за издаването или ползването му.

7. (нова - ДВ, бр. 75 от 2012 г.) не подаде заявление за издаване на ново свидетелство за управление на моторно превозно средство в срока по чл. 9, ал. 2, изречение второ.

(2) Наказва се с глоба от 30 до 200 лв. лице, което:

1. е български гражданин и не обяви пред компетентните български органи придобиването на документи за самоличност, издадени от друга държава, в определения за това срок;

2. изгуби, повреди или унищожи български личен документ;

3. не е декларирало в тридневен срок изгубване, кражба, повреждане или унищожаване на български личен документ;

4. е декларирало български личен документ за повреден, унищожен, изгубен или откраднат и е установено, че продължава да го използва;

5. обяви неверни данни при подаване на заявление за издаване на български личен документ, ако не подлежи на по-тежко наказание по друг закон;

6. използва нередовни български лични документи;

7. попречи на упълномощените органи да извършат проверка за установяване на самоличността му.

(3) При повторно нарушение по ал. 2 наказанието е глоба от 50 до 300 лв.

(4) Дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина налагат и събират глобите, преизчислени в щатски долари, евро или в местна валута.

Чл. 82. (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) За маловажни нарушения на този закон се прилага разпоредбата на чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания или се налага глоба по квитанция до 20 лв. от упълномощените за това длъжностни лица.

Чл. 83. (Отм. - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.)

Чл. 84. (1) Нарушенията се установяват с актове, съставени от компетентни длъжностни лица, упълномощени от ръководителите на ведомствата по чл. 1, ал. 2 от този закон.

(2) Въз основа на съставените актове ръководителите на ведомствата по ал. 1 или упълномощените от тях длъжностни лица издават наказателни постановления.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Установяването на нарушенията и издаването на наказателните постановления се извършват по реда,

определен в Закона за административните нарушения и наказания, а обжалването им - по Административнопроцесуалния кодекс.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ (Изм . - ДВ, бр. 82 от 2009 г.)

§ 1. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, доп., бр. 29 от 2007 г.; доп., бр. 97 от 2016 г.; доп., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; изм., бр. 85 от 2017 г.; доп., бр. 14 от 2018 г.) По смисъла на този закон:

1. **"Документ за самоличност"** е удостоверителен документ, издаден от компетентните органи на Република България с цел индивидуална идентификация на българските и чуждестранните граждани.

2. (изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) **"Нередовен български личен документ"** е този, който:

- а) не е издаден по реда на този закон и не съдържа данните, предвидени в него;
- б) не е официално заверен от органа, който го е издал, когато това се изисква, или е издаден от лице или орган, които не са компетентни;
- в) не позволява установяване самоличността на притежателя му по снимката;
- г) има преправки, зачертавания, заличавания, добавки и други;
- д) има следи от подмяна на снимката, печатът е неясен или изображението на лицето на снимката не съвпада с действителния му образ;
- е) е с липсващи страници или с прибавени нови;
- ж) е с изтекъл срок на валидност;
- з) е с несъответствия между данните в електронния носител на информация и визуалната част на документа;
- и) е с недостъпен за четене електронен носител на информация поради увреждане.

3. **"Постоянен адрес"** е адресът в населено място на територията на Република България, където гражданинът е вписан в регистъра на населението.

4. **"Настоящ адрес"** може да бъде постоянният адрес или друг адрес, на който лицето живее.

5. **"Парични задължения в големи размери"** са тези, които надхвърлят 5000 лв.

6. **"Трайни изменения в образа"** са: възрастови изменения; изменения, предизвикани от заболявания, травми, хирургическа намеса и др., които не позволяват идентификация на лицето по снимка, направена преди настъпването им.

7. **"Транслитерация"** е процес на пресъздаване (трансформиране) на букви или срички от един език в писмени знаци на друг език.

8. **"Морски лица"** са физически лица, които изпълняват длъжности на кораб или са включени в списъка на екипажа на някакво друго основание. **"Морски лица"** са и физическите лица, които на брега изпълняват длъжност, свързана с корабоплаването или контрола върху него.

9. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) **"Машинночитаемите български лични документи"** са документи, изготвени според изискванията на Международната организация за гражданска авиация (ICAO) за машинночитаеми пътнически документи DOC 9303.

10. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) **"Визуална зона"** в българските лични документи е зоната с лични данни за притежателя на документа, позволяваща визуалната им проверка без технически средства.

11. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) **"Машинночитаемата зона"** в българските лични документи е зоната, позволяваща визуална и оптична знакова проверка с технически средства според изискванията ISO1073-2 на Международната организация за стандартизация, с тип на шрифта на отпечатаните данни "OCR-B".

12. **"Повторно"** е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказанието, наложено за същото по вид нарушение.

13. "Лични данни" означават всяка информация относно определено физическо лице.

14. "Автоматизирана обработка" - включва следните операции, извършвани изцяло или частично чрез машини: регистриране на данни, извършване на логически или аритметически операции по отношение на тези данни, тяхното изменение, изтриване, извадки или разпространение.

15. (Нова - ДВ, бр. 103 от 2004 г., в сила от 23.11.2004 г.; доп., бр. 97 от 2016 г.) "Членове на семействата по смисъла на чл. 38, ал. 1, т. 1, буква „с“" са съпрузите и ненавършилите пълнолетие деца.

16. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) "Биометрични данни" са изображението на лицето на гражданина и пръстовите му отпечатащи, които се използват за разпознаване и проверка на заявена самоличност.

17. (Нова - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз) "Вътрешни граници" са общите сухопътни граници на държавите членки, включително речните, границите по вътрешните езера, летищата на държавите-членки на Европейския съюз, за вътрешни полети, пристанищата за морски, речен и транспорт по вътрешните езера на държавите членки за редовни транспортни връзки.

18. (нова - ДВ, бр. 29 от 2007 г.) "Временен документ за пътуване" е този, който е издаден по реда, определен в българското законодателство, и дава право на лицето да се завърне в държавата, чийто гражданин е, в държавата на обичайното му местопребиваване или, по изключение, в друга държава, не съдържа преправки, зачертавания, добавки, положените печати са ясни, срокът му на валидност не е изтекъл и данните в него позволяват потвърждаване на самоличността.

19. (нова - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) "Лица, на които е възложено със закон да изпълняват държавни функции" са нотариусите и частните съдебни изпълнители.

20. (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.) „Удостоверение за електронна идентичност" е понятие по смисъла на чл. 3 от Закона за електронната идентификация.

21. (Нова - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.; изм., бр. 85 от 2017 г.) „Квалифицирано удостоверение за електронен подпис" е понятие по смисъла на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

22. (Нова - ДВ, бр. 14 от 2018 г.) „Зависимо лице" е съпруг/съпруга на военнослужещ или на член на цивилния компонент на структура на НАТО, разположена в Република България, както и лицата, спрямо които военнослужещият или членът на цивилния компонент упражнява родителски, настойнически или попечителски права или е задължен да осигурява издръжка съгласно законодателството на изпращащата държава.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2009 г.; отм., бр. 101 от 2016 г., в сила от 01.01.2018 г., влизането в сила изменено на 01.01.2019 г., бр. 97 от 2017 г.)

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.; доп., бр. 75 от 2012 г.) Българските лични документи се изработват съгласно препоръките на Международната организация за гражданска авиация (ICAO) (Документ 9303), изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни, изискванията на Регламент (ЕО) № 380/2008 на Съвета от 18 април 2008 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1030/2002 относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни (ОВ, L 115/1 от 29 април

2008 г.), изискванията на Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО, изискванията на Регламент (ЕО) № 2252/2004 на Съвета от 13 декември 2004 г. относно стандартите за отличителните знаци за сигурност и биометричните данни в паспортите и документите за пътуване, издавани от държавите членки, изискванията на Регламент (ЕО) № 444/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 28 май 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2252/2004 относно стандартите за отличителните знаци за сигурност и биометричните данни в паспортите и документите за пътуване, издавани от държавите членки (ОВ, L 142/1 от 6 юни 2009 г.), Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 г. относно свидетелствата за управление на моторни превозни средства, Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно свидетелства за управление на превозни средства, Директива 2011/94/ЕС на Комисията от 28 ноември 2011 г. за изменение на Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно свидетелства за управление на превозни средства (ОВ, L 314/31 от 29 ноември 2011 г.), Конвенция № 108 за националните удостоверения за самоличност на моряците, приета в Женева на 13 май 1958 г., ратифицирана с указ на Държавния съвет (ДВ, бр. 93 от 1976 г.) (ДВ, бр. 33 от 1978 г.), и Конвенцията за статута на бежанците, съставена в Женева на 28 юли 1951 г., ратифицирана със закон (обн., ДВ, бр. 36 от 1992 г.; изм., бр. 30 от 1993 г.) (ДВ, бр. 88 от 1993 г.).

§ 3. (Изм. изцяло - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Образците на българските лични документи се утвърждават с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи, министъра на външните работи, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на отбраната.

§ 4. (Доп. - ДВ, бр. 29 от 2003 г., в сила от 02.10.2003 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) Образците на заявленията за издаване на български лични документи се утвърждават от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи и на министъра на външните работи.

§ 5. Този закон отменя:

1. Указ № 2772 за паспортите и адресната регистрация на гражданите на Република България (обн., ДВ, бр. 100 от 1980 г.; изм., бр. 11 от 1998 г.).

2. Закона за задграничните паспорти (обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г.; изм., бр. 38 от 1989 г., бр. 7 от 1991 г.; попр., бр. 9 от 1991 г.; изм., бр. 11 от 1998 г.).

3. Закона за моряшките паспорти (ДВ, бр. 42 от 1994 г.).

§ 6. Член 102 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм., бр. 67 от 1996 г.; бр. 122 от 1997 г. и бр. 70 от 1998 г.) се изменя така:

"Чл. 102. (1) На всеки военнослужещ на наборна военна служба се издава военна книжка, заверена от командира или началника на поделението. В нея се отразяват длъжността и званието му, както и други данни, посочени в уставите на въоръжените сили.

(2) Документите за самоличност, издадени по реда на Закона за българските документи за самоличност, се съхраняват в поделението, където военнослужещият отбива военната си служба."

§ 7. В чл. 11 от Закона за пребиваване на чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 93 от 1972 г.; изм., бр. 36 от 1979 г., бр. 17 от 1987 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 53 от 1989 г., бр. 27 от 1994 г., бр. 120 от 1997 г. и бр. 11 от 1998 г.) се правят следните изменения:

1. В ал. 2 изречение второ се заличава.

2. В ал. 3 изразът "удостоверение за самоличност" се заменя с "карта на постоянно пребиваващ в Република България чужденец".

§ 8. До влизането в сила на Закона за българските документи за самоличност се прилага действащото в момента законодателство.

§ 9. Издадените документи за самоличност по действащото законодателство са валидни и се подменят в зависимост от вида им от момента на влизането в сила на този закон, както следва:

1. (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г., изм., бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.) паспорт на гражданин на Република България-с лична карта на гражданин на Република България в срок до 31 декември 2001 г.;

2. (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г.) дипломатически паспорт, служебен паспорт, задграничен паспорт и моряшки паспорт на български гражданин - с дипломатически паспорт, паспорт и моряшки паспорт на български гражданин в срок до 31 декември 2000 г.;

3. (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г., изм., бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.) свидетелство за управление на моторно превозно средство - със свидетелство за управление на моторно превозно средство по този закон в срок до 31 декември 2001 г.;

4. (Изм. - ДВ, бр. 113 от 1999 г.) пасаван (пътен лист) за завръщане в Република България, служебен пропуск, пътен лист за окончателно напускане на Република България на лица, освободени от българско гражданство - с временен паспорт за завръщане в Република България, граничен пропуск, временен паспорт за окончателно напускане на Република България в срок до 31 декември 2000 г.;

5. удостоверение за самоличност на чужденец, удостоверение за самоличност на бежанец, удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство, удостоверение за пътуване зад граница на бежанец - с карта на временно пребиваващ в Република България чужденец, карта на постоянно пребиваващ в Република България чужденец, карта на бежанец, временна карта на бежанец, удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство, удостоверение за пътуване зад граница на бежанец, удостоверение за напускане на Република България, временна карта на чужденец и стикер с българска виза в срок до две години.

§ 9а. (Нов - ДВ, бр. 108 от 2000 г., в сила от 29.12.2000 г.) Българските граждани, навършили 70-годишна възраст, подменят документите си за самоличност: паспорт на гражданин на Република България-с лична карта, и свидетелство за управление на моторно превозно средство, по собствено желание или при изтичане срока на валидност.

§ 9б. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г.) Всички документи за самоличност на чужденци, които са в процедура за предоставяне на бежански статут, или на бежанци, издадени до влизането в сила на Закона за убежището и бежанците, са валидни до изтичането на срока, за който са издадени.

§ 9в. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2008 г.) В случаите, предвидени в закона, електронната обработка и подаването на заявления и декларации по електронен път се прилага след създаване на техническите и организационните условия и програмните средства.

§ 10. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) За издаване на български лични документи и за предоставяне на данни от информационните фондове се събират такси по ред и в размер, определени с акт на Министерския съвет.

§ 11. Законът влиза в сила от 1 април 1999 г.

§ 12. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; отм., бр. 113 от 1999 г.).

§ 13. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; отм., бр. 113 от 1999 г.).

§ 14. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; отм., бр. 113 от 1999 г.).

§ 15. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; отм., бр. 113 от 1999 г.).

§ 16. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; отм., бр. 113 от 1999 г.).

§ 17. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; отм., бр. 113 от 1999 г.).

§ 18. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; отм., бр. 113 от 1999 г.).

§ 19. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; доп., бр. 29 от 2003 г., в сила от 02.10.2003 г.) Заявленията за издаване на дипломатически и служебен паспорт се подават в Министерството на външните работи, където се извършва сверяване на данните от тях с данните от информационните фондове на ЕСГРАОН и се заверяват служебно за "потвърдени данни". Персонализираният паспорт се получава от мястото, където е подадено съответното заявление.

§ 20. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г., изм., бр. 26 от 2010 г.) Заявленията за издаване на моряшки паспорти се подават в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, откъдето по служебен път се изпращат в съответната Столична дирекция на вътрешните работи или Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи (СДВР/ОДМВР), в която заявителят се явява лично за снемане на биометрични данни. Заявителят може да не се явява лично за снемане на биометрични данни, ако няма промяна на името, единния граждански номер, пола, гражданството или не са настъпили съществени и трайни изменения на образа на лицето и са му снети необходимите биометрични данни до 59 месеца от датата на подаване на заявлението. Персонализираният паспорт се получава от мястото, където е подадено съответното заявление.

§ 21. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г., в сила от 01.04.1999 г.; доп., бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г.; изм., бр. 82 от 10.10.2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм. изцяло, бр. 82 от 2009 г.; изм., бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 14 от 2015 г.) Заявленията за издаване на български лични документи на чужденци от органите на Министерството на вътрешните работи се подават в СДВР/ОДМВР и в дирекция „Миграция“ по ред, утвърден от Министерския съвет. Персонализираният документ за самоличност се получава от мястото, където е подадено съответното заявление.

§ 21а. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2009 г.) Срокът на валидност на личните карти с изтичащ срок на валидност през 2010 г. се удължава с 6 месеца. За срока на удължаването личната карта е валиден идентификационен документ за самоличност само на територията на Република България. По искане на лицето нова лична карта може да се издаде и преди изтичане на удължения 6-месечен срок.

§ 21б. (Нов - ДВ, бр. 102 от 2009 г.) Срокът на валидност на свидетелствата за управление на моторно превозно средство с изтичащ срок на валидност през 2010 г. се удължава с 6 месеца. За срока на удължаването свидетелството за управление на моторно превозно средство е валиден индивидуален удостоверяващ документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство само на територията на Република България. По искане на лицето ново свидетелство за управление на моторно превозно средство може да се издаде и преди изтичане на удължения 6-месечен срок.

§ 22. (Нов - ДВ, бр. 67 от 1999 г.) Параграфи 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 и 21 от преходните и заключителните разпоредби на този закон влизат в сила от 1 април 1999 г.

§ 23. (Предишен § 12 - ДВ, бр. 67 от 1999 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.; изм., бр. 82 от 2009 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи, на министъра на външните работи, на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и председателя на Държавната агенция за бежанците.

Законът е приет от 38-то Народно събрание на 28 юли 1998 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс

(ДВ, бр. 70 от 06.08.1999 г., в сила от 01.01.2000 г.)

§ 251. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53 от 1999 г.) в чл. 75 т. 3 се изменя така:

"3. лица, на които е наложена забрана по чл. 153а от Наказателно- процесуалния кодекс, както и на осъдени на лишаване от свобода до изтърпяване на наложеното им наказание, освен в случаите по чл. 66 от Наказателния кодекс."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България

(ДВ, бр. 42 от 27.04.2001 г.; в сила от 27.04.2001 г.)

§ 39. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г. и бр. 108 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 15 се създава ал. 3:

"(3) Условието и редът за полагане, анулиране, съхраняване и унищожаване на стикерите с българска виза се определят от Министерския съвет."

2. В чл. 35 :

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създават се ал. 2 и 3:

"(2) Гражданите на Република България, които притежават и друго гражданство и които постоянно живеят в чужбина, могат да получат паспорт по чл. 38, т. 2 след установяването си на постоянно местожителство на територията на страната.

(3) Лицата по ал. 2, които притежават паспорт по чл. 38, т. 2, могат да го запазят, ако представят доказателства, че живеят постоянно или имат намерение да се установят постоянно в Република България."

3. В чл. 78 след думата "лица" се добавя "да упражняват правомощията по този раздел".

4. В чл. 79 :

а) досегашният текст става ал. 1 и в нея след думите "чл. 78" се добавя "освен тези, издавани по чл. 75, т. 1 и 3";

б) създават се ал. 2, 3 и 4:

"(2) При издаването на заповедите по чл. 75, т. 1 и 3 не се прилагат разпоредбите на чл. 7, ал. 2 и чл. 11 от Закона за административното производство.

(3) Заповедите по ал. 2 подлежат на незабавно изпълнение и могат да се обжалват по реда на Закона за административното производство.

(4) Жалбата срещу заповед по ал. 2 не спира изпълнението на заповедта."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Данъчния процесуален кодекс (ДВ, бр. 45 от 30.04.2002 г.; в сила от 30.04.2002 г.)

§ 85. В чл. 75, т. 5 от Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г.) след думите "по съдебен ред" се добавя "включително когато са членове на контролните или управителните органи на юридически лица, които имат ликвидни и изискуеми задължения към държавата в големи размери".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за убежището и бежанците

(ДВ, бр. 54 от 31.05.2002 г.; в сила от 01.12.2002 г.)

§ 6. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "Министерството на транспорта" се добавя "и съобщенията и Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет".

2. В чл. 8 се създава ал. 3:

"(3) Когато заявлението по ал. 2 се отнася до документ за самоличност на чужденец, търсещ или получил закрила по Закона за убежището и бежанците, съответната служба на Министерството на вътрешните работи уведомява незабавно Държавната агенция за бежанците или най-близкото ѝ териториално поделение."

3. В чл. 9, ал. 2 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "картата на бежанец" се добавя "и картата на чужденец с хуманитарен статут".

4. В чл. 14:

а) точка 4 се изменя така:

"4. временно удостоверение на бежанец и временно удостоверение на бежанец в ускорено производство;";

б) създават се т. 10, 11 и 12:

"10. карта на чужденец с хуманитарен статут;

11. удостоверение на чужденец с временна закрила;

12. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут."

5. В чл. 21, ал. 1 се създава изречение второ: "Когато чужденците, търсещи или получили закрила, не притежават такива документи, имената им се изписват по реда, по който те ги посочат в подписана от тях декларация пред компетентния орган."

6. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Временното удостоверение на бежанец се издава веднага след откриването на производството за предоставяне на статут. Временно удостоверение на бежанец се издава и на чужденец, ненавършил 14 години, който не е придружаван от пълнолетен член на семейството му."

7. В чл. 57, ал. 2 думите "търсещите бежански статут чужденци" се заменят с "чужденците, търсещи или получили закрила по Закона за убежището и бежанците".

8. В чл. 58 след думата "страната" се поставя запетая и се добавя: "с изключение на чужденец, притежаващ временно удостоверение на бежанец".

9. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1:

аа) точка 3 се изменя така:

"3. временно удостоверение на бежанец - издава се от Държавната агенция за бежанците на чужденци, на които е открито производство по общия ред за предоставяне статут на бежанец, а временно удостоверение на бежанец в ускорено производство - от Държавната агенция за бежанците на чужденци, на които е открито ускорено производство за предоставяне статут на бежанец, със срокове, определени в Закона за убежището и бежанците;";

бб) в т. 4 след думите "статут на бежанец" се добавят "или убежище" и цифрата "3" се заменя с "5";

вв) в т. 5 след думата "бежанец" се поставя тире и се добавя "издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен статут на бежанец или убежище със срок на валидност до 5 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на бежанец";

гг) създават се т. 9, 10 и 11:

"9. карта на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години;

10. удостоверение на чужденец с временна закрила - издава се на чужденци, получили временна закрила, при условията и по реда, определени с акта за постановяване на временната закрила;

11. удостоверения за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на чужденец с хуманитарен статут.";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Удостоверението за завръщане в Република България на чужденец се издава на лице без гражданство или на чужденец с предоставена закрила в Република България, изгубил в чужбина българския си документ за самоличност, по ал. 1, т. 5, 6 и 11. Същият документ се издава и на чужденец по чл. 34, ал. 3 и чл. 58, ал. 5 от Закона за убежището и бежанците, когато не притежава валидни национални документи за пътуване."

10. В чл. 60 на края се поставя запетая и се добавя "с изключение на документите по чл. 59, ал. 1, т. 3".

11. Създава се чл. 60а:

"Чл. 60а. Срокът на удостоверението за пътуване зад граница на бежанец, както и на удостоверението за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут, може да бъде продължаван от българско дипломатическо или консулско представителство след съгласуване с Държавната агенция за бежанците."

12. В чл. 61 се правят следните изменения:

а) в ал. 2 думите "разрешен статут на бежанец" се заменят с "предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут";

б) алинея 3 се изменя така:

"(3) В документите за самоличност на продължително пребиваващите в страната чужденци или на тези, които са в производство за предоставяне статут на бежанец, се вписва настоящият адрес."

13. В чл. 62 се правят следните изменения:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Предоставянето на документа по предходната алинея не се изисква от чужденец, търсещ или получил закрила, когато е влязъл в страната без документи."

14. В преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се § 9б:

"§ 9б. Всички документи за самоличност на чужденци, които са в процедура за предоставяне на бежански статут, или на бежанци, издадени до влизането в сила на Закона за убежището и бежанците, са валидни до изтичането на срока, за който са издадени.";

б) в § 21 след думите "чужденци и бежанци" се поставя запетая и се добавя "издавани от органите на Министерството на вътрешните работи";

в) в § 23 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "министъра на транспорта" се добавя "и съобщенията и председателя на Държавната агенция за бежанците".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за българските документи за самоличност

(ДВ, бр. 29 от 31.03.2003 г., в сила от 31.03.2003 г.)

§ 16. Министерският съвет приема актовете по чл. 38, ал. 1, т. 2 и по чл. 47а и утвърждава образците на служебен паспорт и на заявление по реда на § 3 и 4 от преходните и заключителните разпоредби в срок 6 месеца от обнародването на закона.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Семейния кодекс

(ДВ, бр. 63 от 15.07.2003 г.)

§ 40. В чл. 48 от Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г. и бр. 29 от 2003 г.) се създава ал. 3:

"(3) Паспорт на дете, осиновено при условията на международно осиновяване, се издава в срок три дни от датата на подаване на заявлението."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация

(ДВ, бр. 96 от 29.10.2004 г.)

§ 43. В чл. 19 от Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г., изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.
2. Създават се ал. 2 и 3:

"(2) Имената на българските граждани в българските документи за самоличност се изписват в следния ред: фамилно име, собствено име, презиме.

(3) В българските документи за самоличност фамилното име, собственото име и презимето се изписват без съкращения, така както са изписани в представените удостоверителни документи."

Законът е приет от 39-то Народно събрание на 15 октомври 2004 г., подпечатан е с официалния печат на Народното събрание и е обнародван в ДВ с Указ № 330 на Президента на републиката от 22.10.2004 г.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за частните съдебни изпълнители

(ДВ, бр. 43 от 20.05.2005 г., в сила от 01.09.2005 г.)

§ 18. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г.) в чл. 76, т. 3 след думите "български физически и юридически лица" се добавя "и към чуждестранни такива".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за допълнение на Закона за българските документи за самоличност

(ДВ, бр. 71 от 30.08.2005 г.)

§ 3. В срок два месеца от обнародването на този закон в "Държавен вестник" министърът на вътрешните работи, министърът на външните работи и председателят на Държавната агенция за закрила на детето издават инструкцията по чл. 76а, ал. 4.

Преходни и заключителни разпоредби към НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(ДВ, бр. 86 от 28.10.2005 г., в сила от 29.04.2006 г.)

§ 14. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54

от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43 и 71 от 2005 г.) в чл. 75, т. 3 думите "чл. 153а" се заменят с "чл. 68".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за далекосъобщенията (ДВ, бр. 88 от 04.11.2005 г.)

§ 43. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43 и 71 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 1, ал. 2 думите "Министерството на транспорта и съобщенията" се заменят с "Министерството на транспорта".

2. В § 23 от преходните и заключителните разпоредби думите "министъра на транспорта и съобщенията" се заменят с "министъра на транспорта".

Преходни и заключителни разпоредби към ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛЕН ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС (ДВ, бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 01.01.2006 г.)

§ 26. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86 и 88 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 27, ал. 3, т. 2 думата "данъчен" се заменя с "адрес за кореспонденция".

2. В чл. 75 т. 5 се изменя така:

"5. лицата, за които е поискана забрана по реда на чл. 182, ал. 2, т. 2, буква "а" и по чл. 221, ал. 6, т. 1, букви "а" и "б" от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;"

Преходни и заключителни разпоредби към АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(ДВ, бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

§ 26. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм. бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 71 думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

2. В чл. 79:

а) в ал. 1 думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс";

б) в ал. 2 думите "чл. 7, ал. 2 и чл. 11 от Закона за административното производство" се заменят с "чл. 26 и чл. 35 от Административнопроцесуалния кодекс";

в) в ал. 3 думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

3. В чл. 84, ал. 3 думите "Закона за Върховния административен съд" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

Преходни и заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

(ДВ, бр. 82 от 10.10.2006 г.)

§ 12. В § 21 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63

от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) думите "Дирекцията на Националната служба "Полиция" се заменят с "Главната дирекция "Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция", думата "Столичната" се заменя със "Столичната дирекция на полицията" и думите "регионалните дирекции на вътрешните работи" се заменят с "областните дирекции "Полиция".

Преходни и заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за българските документи за самоличност (ДВ, бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз)

§ 25. Образците на български документи за самоличност, специалните защитни елементи, включително изборът на материал за изработването им, се утвърждават с акт на Министерския съвет в срок до 31 октомври 2007 г. по предложение на министъра на вътрешните работи, на министъра на външните работи и на министъра на транспорта.

§ 26. Документите за самоличност, които са издадени преди влизането в сила на този закон, са валидни до изтичането на срока им.

§ 28. (1) (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Събираните такси от издаването на документи за самоличност, документи за пребиваване в Република България и за управление на моторно превозно средство постъпват по отделна сметка за чужди средства на Министерството на вътрешните работи и се ползват за :

1. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) погасяване на задължения към фирмите изпълнители във връзка с придобиване на активи или ползване на услуги, съгласно сключен договор, свързани с издаването на документите за самоличност, за пребиваване в Република България и за управление на моторно превозно средство;

2. покриване на разходи по бюджета на Министерството на вътрешните работи за съответната година.

(2) Средствата, необходими за покриване на разходите по ал. 1, т. 2, се прехвърлят и разходват по бюджета на Министерството на вътрешните работи за съответната година.

(3) Сметката по ал. 1 се открива от 31 октомври 2007 г. Приходите по ал. 1 постъпват по сметката от 1 юли 2009 г.

§ 29. Сметката по § 28 се закрива след погасяване на задълженията към фирмите изпълнители съгласно сключен договор, като салдото по сметката към датата на закриването се прехвърля по бюджета на Министерството на вътрешните работи.

§ 30. Министерският съвет приема правилник за изменение и допълнение на правилника за издаване на българските документи за самоличност в срок три месеца от влизането в сила на този закон.

Заключителна разпоредба към Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (ДВ, бр. 29 от 06.04.2007 г.)

§ 41. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14 се създава т. 2а:

"2а. карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Европейския съюз;"

2. Член 15 се отменя.

3. В чл. 59, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

а) създават се т. 2а и 2б:

"2а. карта на продължително пребиваващ член на семейството на гражданин на Европейския съюз-издава се от органите на Министерството на вътрешните работи, със срок на валидност до пет години;

2б. карта на постоянно пребиваващ член на семейството на гражданин на Европейския съюз-издава се от органите на Министерството на вътрешните работи, със срок на валидност до десет години.";

б) точка 8 се отменя.

4. В § 1 на допълнителната разпоредба се създава т. 18:

"18. "Временен документ за пътуване" е този, който е издаден по реда, определен в българското законодателство, и дава право на лицето да се завърне в държавата, чийто гражданин е, в държавата на обичайното му местопребиваване или, по изключение, в друга държава, не съдържа преправки, зачертавания, добавки, положените печати са ясни, срокът му на валидност не е изтекъл и данните в него позволяват потвърждаване на самоличността."

Преходни и заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

§ 72. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29 от 2007 г.) в чл. 38, ал. 1, т. 1 буква "т" се изменя така:

"т) на децата на служители с дипломатически ранг на задгранична работа до 25-годишна възраст, несклучили брак, които продължават образованието си (средно или висше) в чужбина;"

Преходни и заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците (ДВ, бр. 52 от 29.06.2007 г.)

§ 89. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29 от 2007 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2 след думите "Министерството на транспорта" се добавя "и", а думите "и Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет" се заличават.

2. В чл. 8, ал. 3 думите "търсещ или получил закрила" се заменят с "получил убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут".

3. В чл. 9, ал. 2 след думата "бежанец" се добавя "картата на чужденец, получил убежище".

4. В чл. 14:

а) точка 4 се изменя така:

"4. карта на чужденец, получил убежище;"

б) точка 11 се изменя така:

"11. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище;"

5. В чл. 16, ал. 2 след думата "бежанец" се добавя "удостоверението за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище".

6. В чл. 20а, ал. 1 след думата "бежанец" се добавя "удостоверението за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище".

7. В чл. 21, ал. 1, изречение второ думите "търсеци или получили закрила" се заменят с "получили убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут".

8. В чл. 55 ал. 2 се отменя.

9. В чл. 57, ал. 2 думите "търсеци или получили закрила" се заменят с "получили убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут".

10. В чл. 58 думите "с изключение на чужденец, притежаващ временно удостоверение на бежанец" се заличават.

11. В чл. 59:

а) в ал. 1:

аа) точка 3 се изменя така:

"3. карта на чужденец, получил убежище-издава се на лица, на които е предоставено убежище със срок на валидност до 5 години;"

бб) в т. 4 думите "или убежище" се заличават;

вв) в т. 5 думите "или убежище" се заличават;

гг) точка 10 се изменя така:

"10. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище-издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставено убежище със срок на валидност до 5 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на чужденец, получил убежище;"

б) в ал. 2:

аа) в изречение първо думите "6 и 11" се заменят с "6, 10 и 11";

бб) в изречение второ думите "чл. 34, ал. 3 и чл. 58, ал. 5" се заменят с "чл. 34, ал. 7".

12. Член 60 се изменя така:

"Чл. 60. Документите за самоличност на чужденци, получили убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут по Закона за убежището и бежанците и пребиваващи на територията на Република България, се издават от Министерството на вътрешните работи."

13. В чл. 61, ал. 4 думите "или на тези, които са в производство за предоставяне статут на бежанец" се заличават.

14. В чл. 62, ал. 2 думите "търсещ или получил закрила" се заменят с "получил убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут".

Преходни и заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство (ДВ, бр. 66 от 25.07.2008 г., в сила от 26.09.2008 г.)

§ 16. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г.) в чл. 1 се създава ал. 4:

"(4) Издаването на български документи за самоличност може да се извършва и по служебен път в случаите, определени със закон."

Преходни и заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата

(ДВ, бр. 88 от 10.10.2008 г.)

§ 8. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г. и бр. 66 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8:

а) алинея 2 се изменя така:

"(2) При загубване, кражба, повреждане или унищожаване на български документ за самоличност лицето е длъжно в срок до три дни да заяви това пред най-близката служба на Министерството на вътрешните работи.";

б) създава се нова ал. 3:

"(3) В случаите на загубване, кражба, повреждане или унищожаване на български документ за самоличност лицето в срок до три дни може да подаде декларация относно тези обстоятелства по електронен път по реда, определен с Правилника за издаване на българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 33 от 1999 г.; изм., бр. 14 и 76 от 2000 г., бр. 15 и 49 от 2004 г., бр. 59 и 96 от 2005 г., бр. 83 от 2006 г., бр. 38, 40 и 49 от 2007 г.).";

в) досегашната ал. 3 става ал. 4.

2. Създава се чл. 18а:

"Чл. 18а. (1) В случаите, при условията и по реда, определени с Правилника за издаване на българските документи за самоличност, заявление за издаване на български документ за самоличност може да се подава по електронен път, когато лицето притежава:

1. български документ за самоличност, издаден до две години преди датата на подаване на заявлението;

2. валидно удостоверение за универсален електронен подпис.

(2) При подаване на заявлението по електронен път лицето го подписва с универсален електронен подпис.

(3) Не се допуска подаване на заявление за издаване на български документ за самоличност по електронен път:

1. при промяна на името, единния граждански номер, пола, гражданството или при настъпили съществени и трайни изменения на образа на лицето;

2. когато българският документ за самоличност по ал. 1, т. 1 е издаден по заявление, подадено по електронен път.

(4) Допуска се подаване на заявление за издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство по електронен път в случаите на промяна на името, ако на лицето вече е била издадена лична карта с промененото име.

(5) Когато заявлението за издаване на български документ за самоличност е подадено по електронен път, документът се получава лично."

3. В преходните и заключителните разпоредби се създава § 9в:

"§ 9в. В случаите, предвидени в закона, електронната обработка и подаването на заявления и декларации по електронен път се прилага след създаване на техническите и организационните условия и програмните средства."

Преходни и заключителни разпоредби към Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г.)

§ 26. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 38, ал. 1, т. 1, буква "л" думите "Генералния щаб на Българската армия" се заменят с "отбраната".

2. В чл. 39а думите "Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на подчинение на министъра на отбраната" се заменят със "структурите на Министерството на отбраната".

Преходни и заключителни разпоредби към СЕМЕЕН КОДЕКС (ДВ, бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 01.10.2009 г.)

§ 14. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г. и бр. 35 от 2009 г.) в чл. 76, т. 9 се създава изречение второ: "При разногласие между родителите спорът се решава по реда на чл. 123, ал. 2 от Семейния кодекс".

Преходни и заключителни разпоредби към Закон за изменение на Закона за българските лични документи (ДВ, бр. 26 от 06.04.2010 г.)

§ 5. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон се прекратява действието на принудителните административни мерки, приложени със заповеди на основание разпоредбите на отменените т. 2, 4, 5, 6, 7 и 8 на чл. 76.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗИД на ГПК (ДВ, бр. 100 от 21.12.2010 г.)

§ 24. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г. и бр. 26 от 2010 г.) в чл. 76, т. 9 думите "чл. 123, ал. 2" се заменят с "чл. 127а".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за електронния документ и електронния подпис (ДВ, бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 01.07.2011 г.)

§ 47. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г. и бр. 26 от 2010 г.) в чл. 18а се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 2 думата "универсален" се заменя с "квалифициран".

2. В ал. 2 думата "универсален" се заменя с "квалифициран".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗИД на Закона за чужденците в Република България (ДВ, бр. 9 от 28.01.2011 г.)

§ 50. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г. и бр. 26 и 100 от 2010 г.) в чл. 59, ал. 2 се правят следните допълнения:

1. Създава се т. 1а:

"1а. разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност 5 години; в разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец, пребивавал като притежател на синя карта на ЕС, в полето "забележка" се отбелязва "бивш притежател на синя карта на ЕС";".

2. Създават се т. 7 - 11:

"7. разрешение за пребиваване тип "синя карта на ЕС" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като полето "тип разрешение" се заменя със "синя карта на ЕС", а в полето "забележка" се отбелязва условието за достъп до пазара на труда;

8. временно разрешение за пребиваване на притежател на синя карта на ЕС, издадена от друга държава - членка на ЕС, и на членовете на неговото семейство - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 90 дни;

9. разрешение за продължително пребиваване на член на семейството на бежанец или на чужденец с предоставено убежище - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година;

10. разрешение за продължително пребиваване на член на семейството на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година;

11. разрешение за продължително пребиваване на член на семейството на чужденец с предоставена временна закрила - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 23 от 22.03.2011 г., в сила от 22.03.2011 г.)

§ 33. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г. и бр. 9 от 2011 г.) в чл. 39а думата "кадровата" се заличава.

Преходни разпоредби към ЗАКОН за изменение на Закона за българските лични документи (ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г.)

§ 2. Прекратява се действието на принудителните административни мерки, приложени със заповеди на основание разпоредбата на отменената т. 4 на чл. 75.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства (ДВ, бр. 21 от 13.03.2012 г.)

§ 26. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35,

47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14, ал. 3 думите "разрешение за пребиваване със забележка "карта, упражнил правото си на свободно придвижване" се заменят с "карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза" на продължително или постоянно пребиваващ член на семейство на гражданин на Европейския съюз, който е упражнил правото си на свободно придвижване".

2. В чл. 59:

а) в ал. 2 се създава т. 12:

"12. разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване "научен работник" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година.";

б) в ал. 3:

аа) в т. 1 думите "разрешение за пребиваване на продължително пребиваващ член на семейството на гражданин на ЕС, който е упражнил правото си на свободно придвижване, със забележка "карта, упражнил правото си на свободно придвижване" се заменят с "карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза" на продължително пребиваващ член на семейство на гражданин на ЕС, който не е гражданин на ЕС и който е упражнил правото си на свободно придвижване";

бб) в т. 2 думите "разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ член на семейството на гражданин на ЕС, който е упражнил правото си на свободно придвижване, със забележка "карта, упражнил правото си на свободно придвижване" се заменят с "карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза" на постоянно пребиваващ член на семейство на гражданин на ЕС, който не е гражданин на ЕС и който е упражнил правото си на свободно придвижване".

§ 28. До влизането в сила на акта на Министерския съвет, с който се утвърждават образците на картата за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза, който е продължително или постоянно пребиваващ член на семейство на гражданин на Европейския съюз и е упражнил правото си на свободно придвижване, се прилагат досегашните образци.

Заключителна разпоредба към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за гражданската регистрация (ДВ, бр. 42 от 05.06.2012 г.)

§ 7. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г., Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г. и бр. 21 от 2012 г.) в чл. 27 ал. 2, 3 и 4 се отменят.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи (ДВ, бр. 75 от 02.10.2012 г.)

§ 6. (1) Параграф 1 влиза в сила от 19 януари 2013 г.

(2) Издадените преди 19 януари 2013 г. свидетелства за управление на моторни превозни средства са валидни за срока, посочен в тях.

Заключителна разпоредба към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България

(ДВ, бр. 23 от 08.03.2013 г., в сила от 01.05.2013 г.)

§ 34. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г., Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г. и бр. 21, 42 и 75 от 2012 г.) в чл. 59, ал. 2, т. 1а се създават изречения трето и четвърто: "В разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец на основание предоставена международна закрила от Република България в полето "забележка" се отбелязва: "Международна закрила, предоставена от Република България на .....(дата)." В разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец с предоставена международна закрила от друга държава - членка на ЕС, в полето "забележка" се отбелязва: "Международна закрила, предоставена от ..... (държава членка) на ..... (дата)."

**Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта
(ДВ, бр. 70 от 09.08.2013 г.)**

§ 23. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г. и бр. 9 и 23 от 2011 г., Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г. и бр. 23 от 2013 г.) в чл. 59, ал. 2 се създава т. 7а:

„7а. единно разрешение за пребиваване и работа - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като полето „тип разрешение" се заменя с „единно разрешение за пребиваване и работа", а в полето „забележка" се отбелязва условието за достъп до пазара на труда."

**Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОНА за Министерството на вътрешните работи
(ДВ, бр. 53 от 27.06.2014 г.)**

§ 9. (1) Създадената с този закон Главна дирекция „Гранична полиция" е правопреемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Главна дирекция „Гранична полиция" и на дирекция „Миграция", създадени с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи.

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Главна дирекция „Гранична полиция" и на дирекция „Миграция", създадени с отменения Закон за Министерството на вътрешните работи, се осъществява от директора на Главна дирекция „Гранична полиция".

(3) Служебните правоотношения на държавните служители и трудовите правоотношения на лицата, работещи по трудово правоотношение в дирекция „Миграция", се уреждат при условията и по реда съответно на § 5 и 6 в Главна дирекция „Гранична полиция".

§ 36. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на

Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г. и бр. 23 и 70 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 39 т. 1 се изменя така:

„1. временен паспорт - издава се от дипломатическите и консулските представителства на Република България на български граждани, които пребивават в чужбина и не притежават валидни документи за пътуване или за самоличност - със срок на валидност до 12 месеца, съобразен с необходимото време за завръщане в Република България, след съгласуване с Министерството на външните работи; на български граждани, на които след 1 септември 1999 г. не са издавани български лични документи, се издава временен паспорт след съгласуване с Министерството на вътрешните работи;”.

2. В преходните и заключителните разпоредби в § 21 думите „**дирекция „Миграция”**” се заменят с „**Главна дирекция „Гранична полиция”**”.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 14 от 20.02.2015 г.)

§ 110. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г. и бр. 53 от 2014 г.) в § 21 от преходните и заключителните разпоредби думите „**Главна дирекция „Гранична полиция”**” се заменят с „**дирекция „Миграция”**”.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за Държавна агенция „Разузнаване” (ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.11.2015 г.)

§ 23. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9, 23, 32 и 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.) в чл. 38, ал. 1, т. 1, буква „м” думите „**Националната разузнавателна служба и**” се заменят с „**Държавна агенция „Разузнаване”**”, а думата „**началника**” се заменя с „**директора**”.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците (ДВ, бр. 80 от 16.10.2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

§ 79. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 59, ал. 1, т. 1 думите „до 5 години“ се заменят с „от три до 5 години“.
2. В чл. 63а, ал. 4 думите „настойник или попечител“ се заменят с „или оправомощен представител на общината“.
3. В чл. 63б, ал. 2 думите „настойник или попечител“ се заменят с „или оправомощен представител на общината“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за трудова миграция и трудова мобилност (ДВ, бр. 33 от 26.04.2016 г., в сила от 21.05.2016 г.)

§ 7. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 14, 79 и 80 от 2015 г.) в чл. 59, ал. 2 се правят следните допълнения:

1. В т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „но за не повече от 5 години“.
2. Създава се т. 2а:

„2а. разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ член на семейство на български гражданин с отбелязване на „член на семейство на български гражданин“ - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи за срок в зависимост от валидността на националния документ за самоличност, с който лицето е влязло в Република България, но за не повече от 5 години; документът се издава на лица, получили право на постоянно пребиваване на основание чл. 25, ал. 1, т. 11 от Закона за чужденците в Република България;“.

3. Създават се т. 7б - 7г:

„7б. разрешение за сезонен работник - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето „тип разрешение“ се отбелязва „сезонен работник“, а в полето „забележка“ се отбелязва условието за достъп до пазара на труда;“

„7в. разрешение за лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето „тип разрешение“ се отбелязва „ICT - вътрешнокорпоративен трансфер“, а в полето „забележка“ се отбелязва условието за достъп до пазара на труда;“

„7г. разрешение за мобилност при вътрешнокорпоративен трансфер - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето „тип разрешение“ се отбелязва „mobile ICT - мобилност при ВКТ“, а в полето „забележка“ се отбелязва условието за достъп до пазара на труда;“.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи

(ДВ, бр. 81 от 14.10.2016 г., в сила от 14.10.2016 г.)

§ 85. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и

75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г. и бр. 33 от 2016 г.) се създава чл. 69а:

„Чл. 69а. Данни от информационните фондове могат да се предоставят на изпълнител по договор, включващ дейностите по персонализиране на български лични документи.“

**Преходни и заключителни разпоредби ЗАКОН за изменение
и допълнение на Закона за чужденците в Република
България
(ДВ, бр. 97 от 06.12.2016 г.)**

§ 54. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г. и бр. 33 и 81 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14 ал. 3, 4 и 5 се изменят така:

„(3) На продължително или постоянно пребиваващи чужденци - членове на семействата на българските граждани, както и на членовете на семействата на други граждани на ЕС, на граждани на държави - страни по Споразумението за ЕИП, и на Конфедерация Швейцария се издава „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“ при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(4) На гражданите на ЕС, които не са български граждани, на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, и на гражданите на Конфедерация Швейцария, които са упражнили правото си на свободно придвижване съгласно българското законодателство и обвързващите норми на правото на Европейския съюз, се издава удостоверение за пребиваване на гражданин на ЕС при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(5) На акредитираните в Република България служители в дипломатическите и консулските представителства на други държави или в представителства на международни организации Министерството на външните работи издава карта по чл. 59, ал. 5 при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет; картата удостоверява техните привилегии и имунитети съгласно международното право, а при необходимост я представят при влизане и пребиваване на територията на Република България.“

2. В чл. 16 ал. 5 се изменя така:

„(5) Личният номер идентифицира еднозначно гражданите на ЕС, на държавите - страни по Споразумението за ЕИП, или на Конфедерация Швейцария, които не са български граждани и се ползват с правото на свободно придвижване, и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, на държавите - страни по Споразумението за ЕИП, или на Конфедерация Швейцария. Начинът на неговото формиране се определя с акт на Министерския съвет.“

3. В чл. 21 се създава ал. 3:

„(3) Имената на лицата по ал. 1 в българските лични документи се изписват с българска транслитерация само когато те фигурират на латиница в документа за задгранично пътуване на лицето, с който е влязъл на територията на Република България и е получил пребиваване при условията и по реда на Закона за чужденците в Република България.“

4. В чл. 39:

а) досегашният текст става ал. 1 и в нея т. 1 се изменя така:

„1. временен паспорт - издава се от дипломатическите и консулските представителства на Република България след съгласуване с Министерството на външните работи, както следва:

а) със срок на валидност до 12 месеца - на български граждани, които пребивават в чужбина и не притежават редовен паспорт по чл. 38;

б) със срок на валидност до 3 месеца, съобразен с необходимото време за завръщане в Република България по обичаен маршрут - на български граждани, на които не са издавани български документи за самоличност след 1 септември 1999 г.; при наложена принудителна административна мярка в случаите по чл. 77; в случаите по чл. 30 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест; при трансфер на български граждани, изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“ в чужбина, когато е получено разпореждане на Върховната касационна прокуратура; или по молба на компетентните местни власти с цел извеждане и връщане на българския гражданин;”

б) създават се ал. 2 - 5:

„(2) При подаване на заявление за издаване на временен паспорт по ал. 1, т. 1 се събират и обработват биометрични данни.

(3) Министерството на външните работи съгласува с Министерството на вътрешните работи издаването на временни паспорти на български граждани, на които след 1 септември 1999 г. не са издавани български документи за самоличност.

(4) Когато при проверката на заявената самоличност личните данни не са потвърдени, Министерството на външните работи може да изиска съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи за установяване на действителната самоличност на заявителя.

(5) Условието и редът за служебно издаване на временен паспорт по ал. 1, т. 1 и за съгласуване се определят с акт на Министерския съвет.”

5. Член 396 се изменя така:

„Чл. 396. (1) Дипломатическите и консулските представителства на Република България издават временен документ за пътуване на гражданин на ЕС, който не е български гражданин и не притежава валидни документи за пътуване, когато държавата - членка на Европейския съюз, чийто гражданин е лицето, не е представена в тази държава. При подаване на заявление за издаване на временен документ за пътуване се събират и обработват лични, в това число биометрични данни, при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет, с обвързващ акт на Европейския съюз или с международен договор.

(2) Дипломатическите и консулските представителства на Република България могат да издават временни документи за пътуване на граждани на държави, извън тези по ал. 1, когато не притежават валидни документи за пътуване и държавата, чиито граждани са, не е представена в държавата, в която те се намират, ако това е предвидено в договор между Република България и съответната държава на гражданството. Образците на тези документи за пътуване, условията и реда за тяхното издаване, както и условията и реда за събиране на лични данни, включително биометрични данни, се определят с международния договор.”

б. В чл. 55, ал. 4 и 5 след думите „гражданите на Европейския съюз“ се поставя запетая и се добавя „които не са български граждани”.

7. В чл. 59:

а) в ал. 1 т. 8 и 9 се изменят така:

„8. удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденци със срок на валидност не по-малко от три месеца и не повече от две години;

9. временно удостоверение за напускане на Република България - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи.”;

б) в ал. 6, изречение второ след думата „бежанците“ се добавя „или на основание акт на Министерския съвет в изпълнение на ангажименти по презаселване и релокация, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз“.

8. В § 1, т. 15 от допълнителните разпоредби след думата „семействата“ се добавя „по смисъла на чл. 38, ал. 1, т. 1, буква „с““.

Преходни и заключителни разпоредби ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи (ДВ, бр. 101 от 20.12.2016 г., в сила от 01.01.2018 г.; влизането в сила изменено на 01.01.2019 г. с бр. 97 от 05.12.2017 г.)

§ 15. Българските лични документи, издадени до влизането в сила на този закон, са валидни до изтичането на срока им.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за електронния документ и електронния подпис (ДВ, бр. 85 от 24.10.2017 г.)

§ 78. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г. и бр. 33, 81, 97 и 101 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 18в навсякъде думите „удостоверение за квалифициран“ се заменят с „квалифицирано удостоверение за“, а думите „Закона за електронния документ и електронния подпис“ се заменят със „Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги“.

2. В § 1 от допълнителните разпоредби т. 21 се изменя така:

„21. „Квалифицирано удостоверение за електронен подпис“ е понятие по смисъла на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.“

3. В останалите текстове на закона думите „удостоверение за квалифициран“ и „удостоверението за квалифициран“ се заменят съответно с „квалифицирано удостоверение за“ и „квалифицираното удостоверение за“.

Преходни и заключителни разпоредби ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 97 от 05.12.2017 г.)

§ 53. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 33, 81, 97 и 101 от 2016 г. и бр. 85 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 59, ал. 2, т. 7 думите „една година“ се заменят с „до 4 години“.

2. В Закона за изменение и допълнение на Закона за българските лични документи (ДВ, бр. 101 от 2016 г.) в § 21 от преходните и заключителните разпоредби думите „1 януари 2018 г.“ се заменят с „1 януари 2019 г.“.

Заключителни разпоредби ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили (ДВ, бр. 14 от 13.02.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.)

§ 10. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 33, 81, 97 и 101 от 2016 г. и бр. 85 и 97 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14 се създава ал. 6:

„(6) На военнослужещите и членовете на цивилния компонент на структура на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), разположена в Република България, както и на техните зависими лица, се издава карта на служител в структура на НАТО или на зависимо лице.“

2. В чл. 16:

а) алинея 4 се изменя така:

„(4) Личният номер за чужденец (ЛНЧ) идентифицира еднозначно продължително, постоянно и дългосрочно пребиваващите чужденци в Република България, както и военнослужещите и членовете на цивилния компонент на структура на НАТО, разположена в Република България, и техните зависими лица. Начинът на неговото формиране се определя от Министерския съвет.“

б) в ал. 6 думите „чл. 18, ал. 6, т. 3“ се заменят с „чл. 18, ал. 7, т. 3“.

3. В чл. 18:

а) създава се нова ал. 4:

„(4) Заявленията за издаване на карта по чл. 59, ал. 6 съдържат следните лични данни:

1. имената;

2. дата на раждане;

3. място на раждане;

4. пол;

5. личен номер/личен номер на чужденец, ако има такъв;

6. гражданство;

7. наличие на друго гражданство;

8. адрес в Република България;

9. номер на национален документ за самоличност;

10. имената на зависимите лица, които пребивават в Република България заедно с лицето;

11. качество (служител в структура на НАТО или зависимо лице).“;

б) досегашните ал. 4, 5, 6 и 7 стават съответно ал. 5, 6, 7 и 8.

4. В чл. 18в думите „чл. 18, ал. 6, т. 2 или по ал. 7, т. 2“ се заменят с „чл. 18, ал. 7, т. 2 или по ал. 8, т. 2“.

5. В чл. 20а:

а) в ал. 4:

аа) в т. 2 думите „чл. 18, ал. 6, т. 1“ се заменят с „чл. 18, ал. 7, т. 1“;

бб) в т. 3 думите „чл. 18, ал. 6, т. 2“ се заменят с „чл. 18, ал. 7, т. 2“;

вв) в т. 4 думите „чл. 18, ал. 6, т. 3“ се заменят с „чл. 18, ал. 7, т. 3“;

б) в ал. 5 думите „чл. 18, ал. 7“ се заменят с „чл. 18, ал. 8“.

б. В чл. 55 се създава ал. 7:

„(7) На военнослужещите и членовете на гражданния компонент на структура на НАТО, разположена в Република България, както и на техните зависими лица се издава карта на служител в структура на НАТО или на зависимо лице.“

7. В чл. 59:

а) създават се нови ал. 6 и 7:

„(6) На военнослужещите и членовете на гражданния компонент на структура на НАТО, разположена в Република България, както и на техните зависими лица, се издава от Министерството на отбраната карта на служител в структура на НАТО или на зависимо лице със срок на валидност срокът на службата в структурата, разположена в Република България.

(7) Редът за издаване на картата по ал. 6 се определя с акт на Министерския съвет.“;

б) досегашните ал. 6, 7 и 8 стават съответно ал. 8, 9 и 10.

8. В чл. 61а:

а) създава се нова ал. 4:

„(4) Картата по чл. 59, ал. 6 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържа и:

1. снимка на притежателя;

2. подпис на притежателя;

3. адрес в Република България;

4. номер на документа;

5. дата на издаване;

6. дата на изтичане на валидността;

7. органа, издал документа;

8. качество на служител в структура на НАТО или зависимо лице.“;

б) досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

9. В чл. 63 в текста преди т. 1 думите „чл. 18, ал. 2 и 4“ се заменят с „чл. 18, ал. 2 и 5“.

10. В § 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 22:

„22. „Зависимо лице“ е съпруг/съпруга на военнослужещ или на член на гражданния компонент на структура на НАТО, разположена в Република България, както и лицата, спрямо които военнослужещият или членът на гражданния компонент упражнява родителски, настойнически или попечителски права или е задължен да осигурява издръжка съгласно законодателството на изпращащата държава.“

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност

(ДВ, бр. 24 от 16.03.2018 г., в сила от 23.05.2018 г.)

§ 48. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 33, 81, 97 и 101 от 2016 г., бр. 85 и 97 от 2017 г. и бр. 14 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9:

а) създава се нова ал. 3:

„(3) В срока по ал. 1 при смяна на работодател лицето е длъжно да подаде заявление за издаване на ново разрешение по чл. 59, ал. 2, т. 7 и 7б. Новото разрешение се издава за срок до изтичане на срока на валидност на предишното.“;

б) досегашната ал. 3 става ал. 4.

2. В чл. 14 ал. 3 се изменя така:

„(3) На продължително или постоянно пребиваващите в Република България чужденци - членове на семействата на граждани на ЕС, на граждани на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на ЕС, Европейското икономическо пространство и на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС са упражнили правото си на свободно придвижване при условията и по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз, които не са български граждани, и членовете на техните семейства, се издават документи за пребиваване - „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“.“

3. В чл. 59, ал. 2:

а) в т. 2а след думата „основание“ се добавя „чл. 24, ал. 1, т. 18 и“;

б) създават се т. 13 - 17:

„13. разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „научен работник - мобилност“ - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до две години;

14. разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „студент“ - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година;

15. разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „ученик“ - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година;

16. разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „стажант“ - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година;

17. разрешение за продължително пребиваване на чужденец с отбелязване „доброволец“ - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година.“